ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ
ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಡಾ. ಅರುಣಕುಮಾರ್ ಎಸ್.ಆರ್.

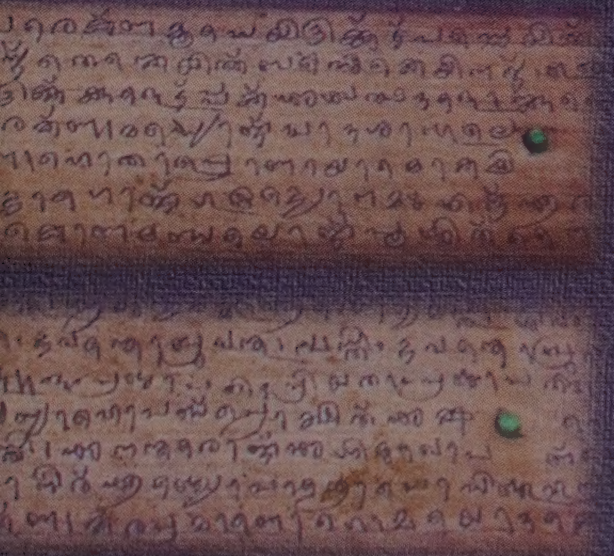

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಡಾ. ಅರುಣಕುಮಾರ್ ಎಸ್.ಆರ್.

೨೦೦೮

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು – 575 003

TULU ANUVADA SAAHITYA - A book about the literary translation of Tulu language by

Dr. Arun Kumar S.R.
Principal
M.G.M. Pre-University College
Kunjibettu, Udupi - 576 102

Published by
Karnataka Tulu Sahitya Academy
Lalbagh, Mangalore - 575 003

Pages : 56

© : **Karnataka Tulu Sahitya Academy**

First Published : 2008

ಬೆಲೆ: ರೂ. 30-00

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : **ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ**

ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ
ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್
ಕೆ.ಎಸ್. ರಾವ್ ರಸ್ತೆ
ಮಂಗಳೂರು - 575 001
ದೂರವಾಣಿ: 0824 2443002

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ಪಾತೆರ

ತುಳುಟು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಬಾರಿ ಕಡಮೆ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಐಕ್ ಜನಕುಲು ಕೊರ್ಪಿ ಬಿಲೆ ಕಡಮೆ. ಶ್ರೀ ಅರುಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಯಸ್. ಆರ್. ಪಂಡಿಲೆಕೊನೆ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಪ್ರಮುಖವಾಯಿನ ನೂತಮುಪ್ಪತ್ತ ಮೂಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಒಂಜಾದ್, ಅಂಚನೆ ಭಾರತೊದ ಪದಿನಾಲ್ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಒಂಜಾಂಡಲಾ ಐಕ್ ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನ ಮಾನ್ಯತೆ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿಜಿ. ಪ್ರಪಂಚೊದ ಭೂಪಟೊದ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಗುರ್ತ ಮಲ್ತಿನ ಭಾರತೊದ ಪದಿನಾಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಏಳನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆತ್ಂಡ್ಂದ್ ಲೇಖಕೆರ್ ಆಧಾರ ಕೊರ್ದು ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ, ನಮಡ ಇಪ್ಪಿ ಅಭಿಮಾನ ಕೊರತೆಡ್ ನಂಕ್ ನಮ ಮಣೆ ಪಾಡೊನಿಯೆರೆ ಮದತ್ತ್‌ದ.

ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಡ್ ಐನ್ ಬಾಸೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಉಂತುನ ಈ ಬಾಸೆಡ್, ಸ್ವಂತ ಅಂಚನೆ ಅನುವಾದದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕಡಮೆ.

ಒಂಜಿ ತಾದಿಡ್ ತೂಂಡ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆ - ಎಡ್ಡೆ ಕೃತಿಕುಲು ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ, ಅವು ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನ ಬಿಲೆ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಮೂಲೆ ಸೇರ್ದ್ಂಡ್. ಇನಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಆಂಡಲಾ ಇತ್ತ್‌ದ ಜನಮಾನಿ ಅವೆನ್ ಓದ್‌ದ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಬಿಲೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊರಡ್ಂದ್ ಕೇಂಡೊನಿನೆಕ್ ಶ್ರೀ ಅರುಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಈ ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ವಿಷಯ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಬರೆದ್ ಒಪ್ಪಿಸಾದೆರ್. ಅರೆಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಈ ಪುಸ್ತಕೊನ್ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿ ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್‌ದಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಯಮ್. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊ

ಕರಿನ ವರ್ಷೊ ದ್ರಾವಿಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊ, ಕುಪ್ಪಂ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶೊಡು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣೊ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೆರಿ ಸಹಾಯೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣೊಡು ಯಾನ್ ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ಪ್ರಬಂಧೊ ಓದುದಿತ್ತೆ. ಮಿಶನರಿಲು ಬೊಕ್ಕ ದೇಶೀಯ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಆಯಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಂತ ಅನುವಾದಲೆನ್ ಒಂಜೆಡೆಟ್ ಸೇರಾದ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಬಂಧೊ ಮಲ್ಪರೆ ಎಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್, ಸಮಗ್ರವಾಯಿನ ಲೇಖನ ಆದಿತ್ತಿಜ್ಜಿ.

ಆಂಡ ಇಂಚೆಪಗ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಅವ್ವೇ ವಿಷಯೊಡು, ಎಂಕ್ಲೆನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾತ್ರ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದ್ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರೀತಿಡೇ ಆಜ್ಞೆ ಮಲ್ತ್‌ನಾಗ, ಆಪುಜ್ಜಿ ಪಣಿಯೆರೆ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಕಷ್ಟೊಡ್ಡ್‌ಲಾ, ಆರೆನ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ಲೆ ಎಂಕ್. ಅಂಚಾದ್ ಪಿರ ವಿಷಯನ್ ಮಗ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬರೆಯೆ. ಆಂಡಲಾ ಒಂಜಾತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು, ಮಾಹಿತಿಲು ತಿಕ್ಕ್‌ದಿಜೀಂದ್ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ಪಂಡೊಂದುಂಡು ಪುಸ್ತಕೊದ ಪುಟತ್ತ ಮಿತಿಡ್ಡಾದ್ ಪೂರ್ಣ ಸಮಗ್ರವಾದ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯಲಾ ಆತಿಜ್ಜಿ. ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ತುಳುಟ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬತ್ತಿನಾತ್ ಅನುವಾದೊದ ಕೆಲಸೊ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಭಾಸೆದ ಬುಳೆವಣಿಗೆಗಾದ್, ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪುನಕುಳೆಗ್ ಇಂಬುಕೊರ್ಪಿಲೆಕ, ಆಯಿನ ಅನುವಾದೊದ ಕೆಲಸೊನು ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ ಮುಲ್ಪ ಮಲ್ತ್‌ದೆ.

ಎಂಕ್ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹೊಗ್ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಡಾ। ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಡಾ। ಪಾದೆಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣು ಭಟ್, ಉಡುಪಿದ ಆರ್.ಆರ್.ಸಿ.ದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಶೋಧಕೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎ.ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಇಂಬೆಕ್ಲ್ ಮಾಂತ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಎನ್ನ ಆತ್ಮೀಯೆರಾಯಿನ ಡಾ। ಗಣನಾಥ್ ಎಕ್ಕಾರ್ ಇಂಬೆರೆನ ಪ್ರೀತಿನ್ ನೆನೆತ್ತೋಣುವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಯಿನ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಚನೆ ಮಾಂತ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್ ಎನ್ನ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿನ ಸೊಲ್ಮೆಲೆನ್ ಸಂದಾವೆ. ಬರೆಯೆರೆ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತಿನ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲದಕುಳೆಗ್, ಮುಖ್ಯವಾದ್, ಎನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಜೋಕುಳಾಯಿನ ಆತ್ರೇಯಿ ಕೃಷ್ಣ ಅಂಚನೆ ಮಹತಿ ಸದಾ ಎನ್ನ ನೆಂಪುಡು ಉಪ್ಪುಬೆರ್. ಟೈಪು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ದೇವಾಡಿಗರೆಗ್ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಂದಾವೆ. ಈ ಕೃತಿನ್ ಓದುನ ಸಮಸ್ತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಪ್ರೀತಿದ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಉಡುಪಿ, 3.2.2008 — **ಅರುಣಕುಮಾರ್ ಎಸ್.ಆರ್.**

ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ

ಒಂಜಿ ಪ್ರದೇಶೊದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರೊ, ಅಲ್ಪದ ಜನಜೀವನೊ ಮಾಂತ ಆ ಪ್ರದೇಶೊದ ಬಾಸೆ, ಅಂಚನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಳವಣಿಗೆಗ್ ಪೂರಕವಾದ್ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಕಾಸರಗೋಡುನ್ ಒಳಗಾದ್ ಅವಿಭಜಿತ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆದ ಮೂಡಾಯಿಡುಪ್ಪುನ ಘಟ್ಟಲೆನ ಸಾಲ್, ಪಡ್ಡಾಯಿಡುಪ್ಪುನ ವಿಶಾಲವಾಯಿನ ಕಡಲ್, ಬಡಗ್‌ಡ್ ಭಟ್ಕಳೊ, ಶಿರೂರು, ತೆಂಕ್‌ಡ್ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆತ್ತ ಉಳಾಯಿ ಉಪ್ಪುನ ಈ ಪರಿಸರನ್ 'ತುಳುನಾಡ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಡಳಿತ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಈ ಪರಿಸರೊತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಬಾಸೆ ತುಳು. ಮುಲ್ಪದ ನಿವಾಸಿಲು ತುಳುವೆರ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿ, ವರ್ಗೊ, ಕುಟುಂಬಲೆಗ್ ಸೇರಿನಕುಳಾಂಡಲಾ ಅಕುಳ್ ಮಾಂತೆರ್‌ಲಾ ತುಳುವೆರ್. ಮುಲ್ಪ ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ಮಲೆಯಾಳ, ಮರಾಠಿ, ಉರ್ದು, ಕೊರಗ ಅತ್ತಂದೆ ಹವ್ಯಕನ್ನಡ, ಕರಾಡಕ ಚಿತ್ಪಾವನ, ಕೋಟ, ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆ ಪನ್ಪಿನ ಉಪಬಾಸೆ ಉಂಡು. ಇಂಚ ಮಾಂತ ಮಸ್ತ್ ಬಾಸೆಲೆನ್ ಜನಕ್ಕುಲು ಪಾತೆರುಬೆರ್. ಆಂಡ ವುಂದು ಮಾಂತ ಬಾಸೆದಕುಳೂ ತುಳು ತೆರಿಯೊಂದೆರ್. ವಿಜಯನಗರ ಅರಸೆರೆ ಕಾಲೊಡೆ ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ಈ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಭೂತಾರಾಧನೆತ್ತ ಪಾಡ್ದನೊಡುಲಾ ತಿರ್ತ್‌ದ ರಾಮೇಶ್ವರೊ ಗಡಿಡ್ದ್ ನೀಲೇಶ್ವರ ಗಡಿಕ್ಕ್, ನೀಲೇಶ್ವರ ಗಡಿಡ್ದ್ ತುಳುನಾಡ ಗಡಿ ಮುಟ್ಟ 52 ಗಾವುದೊ ಪನ್ಪಿನ ಉಲ್ಲೇಖೊ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ತುಳುರಾಜ್ಯೊ ಪಣ್ಪಿನೆಟ್ ಅಯಿತ್ತ ಪ್ರಾಚೀತನೆ, ವಿಶಾಲತೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿತ್ತ ಗಂಭೀರತೆನ್ ಮುಲ್ಪದ ಮೌಖಿಕವಾಯಿನ ಪರಂಪರೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗ್ ವುಪ್ಪುನ ಪೂರಕೊ ಮಾಹಿತಿನ್ ಗಮನೊಡ್ ದೀವೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನತೆನ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂಚೂರು ಸುಲಭ ಆವು. "ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ತಮಿಳಿದ ಸ್ಥಾನ ನಿರ್ಣಯೋ ಪನೀತ್ ಕಷ್ಟ

ಆಂಡಲಾ ಅವು ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಡೇ ಅತ್ತ್ ಭಾರತೀಯ ಬಾಸೆಡೇ ಪ್ರಾಚೀನವಾಯಿನವು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವಡ್ಡೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಆಯಿನ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ತುಳು, ತಮಿಳ್ ಬುಡ್‌ಂಡ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳಂ ಕ್ರಮವಾದ್ ಪ್ರಾಚೀನತೆಡ್ ಬೊಕ್ಕದವು. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ ಇನಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಒಂಚೂರು ಜನಕ್ಕೆಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ಒರಿಂಡ, ಬರೆತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕೆಲವೇ ಜನಕ್ಕ್‌ಳೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಉಂಡು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಇನಿ ಪಾತೆರ್ಯರ ಮಾತ್ರ ಆವೊಂದುಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕೃತಿ ಬತ್ತಿನವು ಭಾರೀ ಕಡಮೆ. ಆಂಡ ಅಯಿತ ಜನಪದೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪರಂಪರೆ ಪನ್ಪಿನವು ದುಂಬುಡ್ದೇ ಇತ್ತಿನೇಡ್ದಾವರ ತುಳುತ್ತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗುರುತಿಸಾವುನ ಪದ್ಧತಿ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಮುಖವಾಯಿನವು. ಪ್ರಾಚೀನತೆನ್ ಲೆಕ್ಕೊ ಪಾಡ್‌ಂಡ ತುಳು ಬಾಸೆ ಒರಿದಿನ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಪಿರವಿಜ್ಜಿ. ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ ಪಣ್ಪಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆ "ಎ ಕಂಪಾರೇಟಿವ್ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ದ್ರಾವಿಡಿಯನ್ ಆರ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಗವೇಜಸ್" (A comparative Grammer of Dravidian or South Indian family of languages) ಪಣ್ಪಿನ ಗ್ರಂಥೊಡು ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸಾ ಕುಟುಂಬೊಡೆ ತುಳು ಭಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಬುಳೆವಣಿಗೆ ಇತ್ತಿನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಾಸೆ ಪಣ್ಪಿನೆನ್ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ಪುಬೇರ್. ಜಗತ್ತ್‌ದ ಪ್ರಮುಖವಾಯಿನ ನೂತ್ತ ಮುಪ್ಪತ್ತಮೂಜಿ ಬಾಸೆಡ್, ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಿನ ಭಾರತೊದ ಪದಿನೇಳ್ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳುಲಾ ಒಂಜಿ. ಬ್ರಿಜಬಾಸಿ ಪ್ರಪಂಚೊ ಭೂಪಟೊದ ಪುಸ್ತಕಡ್ (Brijabasi world Atlas) ಡ್ ಗುರುತ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ಭಾರತೊದ ಪದಿನಾಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಏಳ್‌ನೇ ಸ್ಥಾನೊ ಪಡೆದ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಒಂಜಿ ನಾಲ್ಯೆನ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಬತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ, ಆಧುನಿಕ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಸಾವಿರತ್ತೊ ಎಣ್ಮನೂದೆಡ್ದ್ (1800) ಬೊಕ್ಕ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬರಿಯೆರೆ ಶುರು ಆಂಡ್. ಅಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಆಧುನಿಕೊ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಶುರುಕ್ಕು ಬತ್ತಿನವೇ ಅನುವಾದೊದ ರೂಪೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ್ ಅನುವಾದೊ ವಯಲನ್ ರಡ್ಡ್ ಮುಖ್ಯೊ ವಿಭಾಗೊಡು ಅಧ್ಯಯನೊ ಮಲ್ಪೊಳಿ.

1. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವೊದ ತುಳು ಅನುವಾದೊಲು
2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕೊದ ತುಳು ಅನುವಾದೊಲು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವೊಡು ಬೊಕ್ಕೊ ಪ್ರಾಚೀನೊ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪಣ್ಪೆನೈಟ್ ಒಂಜಾತ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬೈದ. ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬತ್ತಿಪ್ಪರ್‌ಲಾ ಯಾವು. ಆಂಡ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಉಪಲಬ್ದೊ ಇಜ್ಜಿ. ಅಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಬೆರಳೆಣಿಕೆದಾತ್

ಕವಿಕ್ಕುಲು ಪ್ರಕಾಶೊಗು ಬತ್ತಿನಕಾರಣೊ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಚರಿತ್ರೆನ್ ನಂಕ್ ತೆರಿಯೊಣೆರೆ ಆಪುಜ್ಜಿ. ಅಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯೆರ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆಟ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನೋ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೋ (ವಿಷ್ಣುತುಂಗೆ- ಪದಿನೇಳೆನೇ ಶತಮಾನೋ) ಕಾವೇರಿ (ಪದಿನೇಳನೇ ಶತಮಾನೋ), ತುಳು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ (ವುಂದೆನ್ ಬರೆತಿನಾಯೆ ಕಾಸರಗೋಡ್‌ದ ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆದ ಮುಟ್ಟತ್ತೋಡಿ ಗ್ರಾಮೊದ 'ತೆಂಕಿಲ್ಲಾಯ' ಪಣ್ಪಿನಾಯೆ ಬರೆತೇಂದ್ ಆರೆನ ಊಹೆ) ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿ ಬರೆತಿನ ಮಹಾಭಾರತೊ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನೋದ ಸಂಶೋಧಕೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಎಸ್. ಆರ್. ವಿಘ್ನರಾಜ್ ವುಂಬೆರ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನ 'ಭಾಗವತಾಂತರ್ಗತ ತುಳು ರಾಮಾಯಣೊ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ' ಪಣ್ಪಿನ ಕೃತಿ ಇಂಚಿಪಗ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಯಿನವು. ಲಿಖಿತ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ವುಂದು ಮಾಂತ ಶುರುತ ಹಂತೊ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ಒಲ್ಲುಲಾ ಆತಿಜ್ಜಿ. ಪ್ರಾಚೀತ ಲಿಖಿತ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಇಂಚಿಪಗ ಮುಟ್ಟಲಾ ಅವು ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿಟ್ ಬತ್ತಿನವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ ತಿಗಳಾರಿ ಲಿಪಿಟ್ ಬತ್ತಿನವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಚಿಂತನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಆರಂಬೊಡು ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಚಿಪಗೊ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಬೇತೆನೇಂದ್ ಪಂಡಿಬೊಕ್ಕ ತುಳುಟ್ಟು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥೊಲೆಗ್ ಮನ್ನಣೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಈ ಕಾರಣಗಾತ್ರ ತುಳು ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಚರಿತ್ರೆಗ್ ಅಂದಾಜ್ ಮಲ್ಪುಯೆರ ಆಂಡ್. ವುಂದೆನ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆದ ಆರಂಭೊದ ಘಟ್ಟಲು ಆಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯರೆ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಸುಮಾರ್ ನೂದ್ ನೂತ್ತೈವ ವರ್ಸದ ನಡುಟ್ಟು ತುಳುಟ್ಟು ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಲಿಖಿತರೂಪೊದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬೈದಿಜ್ಜಿ. ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು ಬತ್ತಿತ್ತಿಂಡಲಾ ನಂಕ್ ಅವು ತಿಕ್ಕ್‌ದಿಜಿ.

ಮಿಶನರಿಲೆನ ಕೊಡುಗೆ

ಆಧುನಿಕೊ ತುಳುಟ್ಟ್ ಅಯಿಟ್ಟೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬರೆಯೋಳಿ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೋಜ್ಪಾದ್ ಕೊರಿನಕುಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಕ್ಕುಲು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಭಾಷೆಯಾದಿತ್ತಿನ ಆಡಳಿತ ಕನ್ನಡೊಡುಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚ ಬಳಕೆ ಆವೊಂದಿತ್ತಿನ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಕನ್ನಡೊ ಬಾಸೆಡ್ ಬರೆದ್ ಅಯಿತ್ತ ಉಚ್ಚಾರೊದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತುಳು ಕೇನ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊಂತಿನ ಬಾಸೆದ ಸೌಕೊರ್ಯೊನ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಅಯಿಟ್ಟೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವರೂಪನ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಹಸೋ ಮಿಶನರಿಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಂದೋಡು. ಕರಿನ ಶತಮಾನೋಡು ಜರ್ಮನಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಾದ್ರಿಲು ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರೊಗಾದ್

ಇಡೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ಕಲ್ತ್‌ದ್, ಅಯಿಟ್ಟೇ ಜನಕ್ಕುಲೆನ್ ಪಾತೆರ್‌ಪ್ಪಾವೊಳಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ನಾಗನೇ ತುಳುತ್ತ ಆಧುನಿಕೊ ಯುಗೊ ಶುರುವಾಂಡ್ ಅಂದ್ ಪಣೊಳಿ. ಆಧುನಿಕೊ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ತಿಕೊ ಶಕ್ತಿನ್ ಇಂಜಾದ್, ಪಾತೆರುನ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಪೊಸ ನುಡಿರೂಪ ಕೊರಿನಕುಳು ಮಿಶನರಿಕುಳು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಮಿಶನರಿಕ್ಕುಲೆನ ಉದ್ದೇಶ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮೊ ಪ್ರಚಾರೊದ ನೆಲೆ ಆಂಡಲಾ, ಅಯಿನ್ ಸಾಧಿಸಾವೆರೆ ಅಕುಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆ ಬಾಸೆನ್ ಪತೊಂಡೆರ್. ದಲಿತೆರ್, ಆರ್ಥಿಕವಾದ್ ಪಿರವಿತ್ತಿನಕುಳು ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬಳಸೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾರೊಣೊ ಅವ್ವೇ ಬಾಸೆನ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್ ಬಳಸ್‌ಂಡ, ತನ್ಕುಲೆನ ಪಾತೆರೋ, ಆಲೋಚನೆ ಅಕುಳೆಗ್ ಅರ್ಥ ಆವೊಂದು ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತಿನ ಮಿಶನರಿದಕುಳು ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಅಕ್‌ಲೆನ ಧರ್ಮೊಗ್ರಂಥೊ ಬೈಬಲ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಷಯೋನು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಯಿನ್ ಮಾಂತ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ತುಳುವೆರೆಡ್ ಸಾಹಿತ್ತಿಕವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ವಾತಾವರಣೊನು ಉಂಟು ಮಲ್ಪೆರೆ ಅನುವು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್.

ರೆವೆರೆಂಡ್ ಹೇಬಿಕ್ (1834), ರೆವೆರೆಂಡ್ ಲೆನಕ್ (1836), ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ (1836), ಬ್ರದರ್ ಗುಂಡರ್ಟ್ (1838) ಮೊಕ್ಳೆ ಮಾಂತ ಕುಡ್ಲ, ಮುಲ್ಕಿ, ಉಡ್ಪಿಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್, ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಗೌರವೊ ದೀದ್ ಅಕುಳೆನೊ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅಂಚನೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಅಯಿನ್ ಬಳಸಾವೊಂಡೆರ್. 1855ಡ್ ಉಡುಪಿಡ್ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಭೆನ್ ಉದಿಪನೊ ಮಲ್ತೆರ್, ಅಕ್‌ಲೆನ ಚರ್ಚ್‌ಡ್, ಬೀದಿಬೀದಿಡ್ ಜರ್ಮನ್ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸೇವಕೆರ್ ತುಳುಟ್ಟು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಸಂದೇಶೊನು ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರೆಗೆ. ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಮತಪ್ರಚಾರೋ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಕುಳು, 1834ಟ್ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಕನ್ನಡೊ ಲಿಪಿಡ್ ಬರೆಪಿನ ನಿರ್ಧಾರೋ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾರ್ಯೊರೂಪೊಗು ಕೊಣಬತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ತುಳುನು ಕನ್ನಡೊಡು ಒದಿಪಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಈ ಒಂಜಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಯಿನ ನಿರ್ಧಾರೊದೊಡ್ದಾದ್ ತುಳು ಓದುಗೆರ್ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿನವು ಒಂಜಿ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾಯಿನ ಬದಲಾವಣೆ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ತುಳುಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಅಭಿಮಾನಡ್ದೊದಾದ್ ಆ ಬಾಸೆದ ಅಧ್ಯಯನೊಗ್ ಶುರುಮಲ್ತಿನವು ನಣೊಂಜಿ ಶ್ರೇಷ್ಟವಾಯಿನ ನಿರ್ಣಯೊಂದ್ ಪಣೊಳಿ. ಅಯಿಡ್ದಾವರ ತುಳುಟ್ಟ್ ವ್ಯಾಕರಣೊ, ನಿಘಂಟು ಇಂಚ ಅಕುಲೆ ಕಾಲೊಡೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಬಾಸೆಡಿತ್ತಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗೋಸ್ಕರ ಅಯಿನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೊಡೊಂದು ಅಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ತೋಜುಂಡು. ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗ್ ತನ್ಕುಲೆನ ಧರ್ಮೊದ ಏಸುಸ್ವಾಮಿನ ಪ್ರೀತಿನ್ ತುಳುಬಾಸೆಟ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕುಳು ಅರ್ಥಮಾಲ್ತೊಣುವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಕುಲೆನ ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ ತುಳುಟ್ಟು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯೊಗ್ ನಾಂದಿಯಾಂಡ್. ಒಂಜೆಡೆಟ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ, ನಾಣೋಂಜೆಡೆಟ್

ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಪಾಡ್ದನೊ, ಇಂಚಿತ್ತಿನವು) ಬಾಸೆದ ಅಧ್ಯಯನೊ ಇಂಚ ಮಿಶನರಿಕ್ಕುಳು ಸಮಗ್ರವಾದ್ ತುಳುತ್ತ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗೆಲೆನ್ ಅನಾವರಣೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊಸತೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ವಾತಾವರಣೊಗು ಅನುವು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಪಗ ತುಳುಟ್ಟು ಸೃಜನಶೀಲವಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬೈದಿಜ್ಜಾಂಡಲ ಮಿಶನರಿಕುಲೆನ ಅನುವಾದೊ ಕೃತಿಲು ಮಸ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ವುಂದೆಡ್ಡಾದ್ ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾರತೀಯ ಬೊಕ್ಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಗಮನೊಗು ಬರಿಯೆರೆ ಅನುಕೂಲ ಆಂಡ್.

ಮಿಶನರಿಲು ಮಲ್ತಿನ ಅನುವಾದೊ

1842ಟ್ ಗೋಸ್ಪೆಲ್ ಆಫ್ ಸೈಂಟ್ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ (Gospel of St. Mathew) ಪನ್ಪಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪುಸ್ತಕೊನು ಮಿಶನರಿಲು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ವುಂದು ಶುರುತ ಅನುವಾದ ಕೃತಿ. ತುಳುಬಾಸೆ ಇಂಚ ಕೃತಿರೂಪೊಡು ಬನ್ನಗ ಮಸ್ತ್ ಜನಪ್ರಿಯೊ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಿಶನರಿಲು ಮಲ್ತಿನ ಬೇಲೆನ್ ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ ನಾಲ್ ರೀತಿಡ್ ವಿಭಾಗ ಮಲ್ಪುಬೆರ್.

1. ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ಅನುವಾದೊ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು
2. ಭಾಷಾಧ್ಯಯನಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು
3. ತುಳು ಜಾನಪದ ಸಂಬಂಧೀ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು
4. ತುಳು ಪಾಠೊ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ಧರ್ಮೊಶಾಸ್ತ್ರಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಪಂಡ್‌ಂಡ – ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆ (New testaments) ದ 27 ಹೊತ್ತಿಗೆನ್ ಪೂರ್ಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 324 ಪುಟವುಪ್ಪುನ (2000 ಪ್ರತಿಕ್ಕುಳು) ಒಂಜಿ ಗ್ರಂಥೊನ್‌ಲಾ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಕೀರ್ತನೆಲು, (ಪರ ಒಡಂಬಡಿಕೆ) ಉತ್ಪತ್ತಿ (ಪರ ಒಡಂಬಡಿಕೆ), ತುಳುಟ್ಟು ಬೊಧನೆಲು, ತುಳು ಬೈಬಲ್ ಕಥೆಕ್ಕುಳು, ತುಳು ಸಂಗೀತಲು, ತುಳು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಲು, ತುಳು ರತ್ನಮಾಲೆ, ತುಳು ಜೋಕುಳೆ ಗೀತೊಲು ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಬೈಬಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಅನುವಾದಲು ಪ್ರಕಟೊ ಆಂಡ್. ತುಳು ಪಾಠ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತುಳು ಪಾಠಳೆ ದುಂಬುದ ಪುಸ್ತಕೊ, ತುಳು ಅಕ್ಷರಮಾಲೆ, ಕನ್ನಡ ತುಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಂಜರಿ ಇಂಚ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅನುಕೂಲವಾಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ಪುಂದಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಪ್ರಕಟವಾಂಡ್. 1840 ಡ್ದ್ 1925 ನೆ ಮುಟ್ಟ ಬೈಬಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಅನುವಾದೊ ಅಂಚನೆ ತುಳು ಜನಪದೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸಂಗ್ರಹೊ, (ತುಳು ಪಾಡ್ದನೊಳು, ತುಳುಗಾದೆಲು, ಭೂತಾರಾಧನೆ ಪನ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲು) ಅಧ್ಯಯನೊ ದೇಶೀಯ

ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್‌ನ ಸಹಯೋಗೊಡು ಮಸ್ತ್ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಮಿಶನರಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಈ ಬಗೆತ್ತ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸೊಡ್ದಾವರ ತುಳುಟ್ಟ್ ಒರೊನೆ ಸೃಜನಶೀಲೊ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬಯಿದಿಜ್ಜೆಂದಾಂಡಲ, ಈ ಆರಂಭೊದ ತುಳು ಅನುವಾದೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ತುಳುಭಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪುನರ್ ಉದ್ಧಾರೊಗ್ ಪರೋಕ್ಷವಾದ್ ಸಹಕಾರೊ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಂಡ್.

ಮಿಶನರಿ ಆಯಿನ ರೆಜಿ.ಕೆಮರರ್ ಜೆ ಅಮ್ಮನರೊಟ್ಟುಗ್ ಸೇರ್‌ದ್ 120 ತುಳು ಗೀತೊಲೆನ ಪುಸ್ತಕೊನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರತ್ತ್ಂದೆ ಸುಮಾರ್ 12 ಗೀತೊಲೆನ್ ಅರೇ ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ತೆರ್.

ರೆ. ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್: 1957ಟ್ ಭಾರತೊಗ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಸ ಇತ್ತ್‌ದ್ ತುಳುಕ್ಲು ಮಲ್ಲ ಸೇವೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ತುಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಘಂಟ್ ಅತ್ತ್ಂದೆ, ತುಳು ಗೀತೊಳೆ ಪುಸ್ತಕ (ಅನು) ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆದ ಒಂಜಿ ಭಾಗೊದ ಅನುವಾದೊ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಪಾಡ್ದನೊಲು ಪೊಸ ಬಾಲಕರ ಗೀತ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಕೊರಿನಾರ್.

ರೆ.ಜಿ.ಬ್ರಿಗೆಲ್ : 1958ಟ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬೈದಿನ ಇಂಬೆರ್ ತುಳುಕಾತ್ರ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಗಾದೆಲೆನ ಸಂಗ್ರಹೋ, ಅತ್ತ್ಂದೆ ತುಳುಟ್ಟ್ 6 ಸ್ತೋತ್ರಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಎಲೀಸರ್ ಪಿಕರತ್ ಪನ್ಪಿನಾರ್ 7 ಸ್ತೋತ್ರಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಕೇರಳೊದ ಚಿರಕ್ಕಲ್ಡ್ ಬತ್ತಿನ ತಿಮೊತಿ ಪುರ್ಟಾಡೋ ಮೂಜಿ ಸ್ತೋತ್ರಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಮೂಲಿಕೆದ ಗಾಬ್ರಿಯೆಲ್ ಪ್ರೇಮಯ 3 ಸ್ತೋತ್ರಲೆನ್, ಜೆರಮಿಯಸ್ ಸೊನ್ನ ಪಣ್ಪಿನಾರ್ ಒಂಜಿ ಸ್ತೋತ್ರಲೆನ್, ನಹಸ್ಸನ್ ವೀರಾ ಪಣ್ಪಿನಾರ್ ಒಂಜಿ ಸ್ತೋತ್ರಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್.

1834ಟ್ ಬತ್ತಿನ ಗ್ರೈನರ್ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪರೆ ಶುರುಮಲ್ತಿನಾರೆಗ್, ಬುಹ್ರರ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಮ್ಮನ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೇರ್.

ತುಳು ಬೈಬಲ್ದ ಅನುವಾದೊದ ಸ್ವರೂಪನ್ ತೆರಿಯೋಣರೆ ಕೆಲ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊರೋಳಿ.

1. "ಆಯೆ ಪರ್ವತೊಡ್ದು ಜಪ್ಪುನಗ, ದಿಂಜ ಜನ ಆಯ ಬೆರಿಯೆ ಬತ್ತೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಇಂದಾ, ಕೊಷ್ಟದಾಯೆ ಒರಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆಯಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುದು, ಕರ್ತವಾ ನಿಕ್ಕ್ ಮನಸ್ ಉಂಡುಡ ಯೆನನ್ ಶುದ್ಧ ಮಳ್ಪೊಲಿ ಇಂದೆ. ಅಪಗ ಯೇಸು ಕೈ ನೀಡ್‌ದ್, ಆಯನ್ ಮುಟ್ಟ್‌ದ್ ಎಂಕ್ ಮನಸ್ ಉಂಡು ಶುದ್ಧ ಆದುಪ್ಪುಲ ಅಂದೆ. ಅಪಗನೇ ಆಯ ಕೊಷ್ಟ ಪೋದು ಶುದ್ಧ ಆಯೆ" (ಮತ್ತಾಯೆ ಬರೆತಿ ಸುವರ್ತಮಾನ

– ಸಂಧಿ 8)

2. ದಂಟ್‌ದ್ ಬೂರಂದಿಲೆಕ್ಕ ನಿಕುಳೆನ್ ಕಾತ್‌ದ್ ನಿರ್ಮಲ ಇತ್ತಿನಾಕುಳಾದ್ ಹರ್ಷೊಡು ತನ ಮಹಿಮೆದ ಎದ್‌ರ್ ಉಂತಾಯೆರೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ತಿ ನಮ ರಕ್ಷಕೆ ಆದುಪ್ಪು ಒರಿಯೇ ದೇವೆರೆಗ್ ನಮ ಕರ್ತವೆ ಆಯಿ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತ ಮುಖೊಟು ಇತ್ತೆಲಾ ಏನಿತ್ಯೆನಿಗ್‌ಲ ಮಹಿಮೆ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ತ್ರಾಣ ಅಧಿಕಾರ ಉಪ್ಪಡ್ ಆಮೆನ್

ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆದ 'ಕೀರ್ತನೆಳು' ಪಣ್ಪಿನ ಅನುವಾದೊದ ಉದಾಹರಣೆ–

ಪಡಿಕೆಂತಿನಾಕುಳೆ ಬುದ್ದಿಡ್ ನಡತೊಣಂದೆ, ಪಾಪಿಳೆ ಮಾರ್ಗೊಡು ಉಂತಂದೆ, ಹಾಸ್ಯಗಾರೆರೆ ಕೂಟೊಡು ಕುಳ್ಳಂದೆ, ಯೆಹೋವ ನ್ಯಾಯ ಕಟ್ಟ್‌ಗ್ ಮೆಚ್ಚಿದ್, ಅಯ ನ್ಯಾಯ ಕಟ್ಟನ್ ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್ ಗುಣಿತೊಣುದುಪ್ಪು ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಭಾಗ್ಯನೇ ಸೈ ಇಂಚಿತ್ತಿನಾಯೆ ನೀರು ತೋಡುದ ಬರಿಟ್ ನಡತಿನವು, ತಕ್ಕ ಸಮಯೊಡು ತನ ಫಲ ಕೊರ್ಪಿನವು, ಇರೆ ಬಾಡ್‌ದ್ ಪೋವಂದಿನವೂ ಮರತ ಲೆಕ್ಕನೆ ಉಳ್ಳೆ; ಉಂದತ್ತಂದೆ ಆಯೆ ಮಳ್ಪುನವು ಮಾತಲಾ ಕೈಕೂಡುದು ಬರ್ಪುಂದು. (ದುಂಬುದ ಪುಸ್ತಕ ಕೀರ್ತನೆ–1)

ಸ್ತೋತ್ರ ಗೀತೆಲು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಚಾರೊಡ್ ಮಸ್ತ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆತ್ತೊ. ತುಳುಗೀತೊಳು (Tulu Hymn Book)ಎಂಬ ಪುದರ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಗ್ರಂಥಡ್ ಪತ್ತೊಂಜಿ ವಿಭಾಗೊ ಉಂಡು.

1. ದೇವಾರಾಧನೆ 2. ಸ್ತೋತ್ರದ ಗೀತೊಳು 3. ಯೇಸೂ ಕ್ರಿಸ್ತ ಕೀರ್ತಿ 4. ಪರ್ಬೊಳೆ ಗೀತೊಳು 5. ದೇವೆರೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರ 6. ಕ್ರೈಸ್ತೆರೆ ಆಚರಣೆಲು 7. ಕಡೆಕ್ ಬರ್ಪಿ ಸಂಗತಿಳು 8. ರಕ್ಷಣೆದ ಮಾರ್ಗ 9. ಕ್ರೈಸ್ತೆರೆ ನಡತೆ 10. ವಿಶೇಷ ಕಾಲೊಳೆಗ್ ತಕ್ಕ ಗೀತೊ 11. ಕಡೇ ಕಾಲದ ಗೀತೊಳು

ಉದಾ: ಎ. ಮೇನರ್ ಬರೆತಿನ 124ನೇ ಗೀತೊ – ದೃಡೀಕರಣ

ಅಮ್ಮೆ, ಮಗೆ, ಶುದ್ಧ ಅತ್ಮೆ
ಒಯೇಣ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವೆರೇ
ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆದ ಮಿತ್ತೇ
ಯಾನ್ ಸ್ನಾನ ಹೊಂದಿಯೆ
ಪ್ರಿಯ ಅಮ್ಮಾ ಯೇಸುಗಾದ್
ಯೆನನ್ ಸೇರಾವೊಂಡ
ಯಾನ್ ನಿನ ಬಾಲೆ ಆದ್
ಉಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಮಳ್ತ್‌ದ್
ನಿಕ್ಕ್ ಪೂರ್ತಿ ವಶ ಆದ್
ಶುದ್ಧ ಪ್ರೀತಿ ಮಳ್ಪೆರೆ

ಪಾಪೊಳೆಗ್ ದೂರ ಆದ್
ಬದ್‌ಕೆರ್ ಒಪ್ಪಿಯೆ

ಯಾನ್ ಸ್ಥಿರ ಮನಸ್ಸಾದ್
ನಿನ್ನ ಒಡಂಬಡಿಕೆ
ಪೂರ್ತಿ ಮಳ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್
ಕೊರ್ಲ ಆತ್ಮ ದೇವೆರೆ
ಇನಿಯಾನ್ ಪೊಸತ್ತಾದ್
ನಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಒಪ್ಪಿದೆ
ನಿನ ಮಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿಗಾದ್
ನಿಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಬದ್‌ಕೆ
ಯೇಸುಡೊಪ್ಪ ಯಾನ್ ಸೈತೆ
ಯೇಸುಡೊಪ್ಪ ಲಕ್ಕಿಯೆ
ಲೋಕಭೋಗ ಬುಡ್ದು ಬೈದೆ
ನಿನ್ನಾಯಾದ್ ಉಪ್ಪುವೆ

ಅಮ್ಮೆ ಮಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧ
ಆತ್ಮೆ ಆಯಿ ದೇವೆರೇ
ಲೋಕೊಡುಪ್ಪು ದಿನ ಮಾತ
ಕಾಪು ಸ್ನಾನದೈಕ್ಯೊಡೇ !

ಈ ಬಗೆತ್ತ ಗೀತೊಲೆನ್ ಜೆ ಅಮ್ಮನ್, ಜೆ. ಬ್ರಿಗೆಲ್ ಮಾಂತೆರಲಾ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. 1897ಟ ಬತ್ತಿನ ಸುವಾರ್ತಾ ಕ್ರೈಸ್ತರೆ ಸಭೆಟ್ ನಡಪು ದೇಮಾರಾಧನೆ ಕ್ರಮ ಪಣ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಳು ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕಾರೊಳು ಪಣ್ಪಿನ ರಡ್ಡ್ ವಿಭಾಗ ಉಂಡು. ಮದಿಮೆದ ಸಂದರ್ಭೊಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ವಿಧಿವಾಕ್ಯೊಲೆನ ಅನುವಾದೋ ಇಂಚ ಉಂಡು.

“ದೇವೆರೇ, ನಿನನ್‌ಲಾ ನಿನ ದಯ ಇತ್ತಿ ಚಿತ್ತೊನುಲಾ ಪಿದುಕೊಣಿ ಲೆಕ್ಕ ಯೆಂಕುಳೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಕೊರ್ಲ, ಬೊಳ್ಪುದ ಬಾಲೆಳು ಆದ್ ನಿನ ವಾಕ್ಯೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ನಿನ ದುಂಬು ನಡ ತೋಣೆಯೆರೆ ಆಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತೆ ಸಾರಿಯೆರೆ ಉಪ್ಪು ನಿನ ಪಾತೆರೊಡ್ದು ಯೆಂಕುಳೆ ಹೃದಯೊಳೆಡ್ ನಿನ ಬೊಳ್ಪುನು ಮೂಡಾಲ”

ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಅನುವಾದೊ ಕಾರ್ಯೊಲು ನಡತ್‌ಂಡ ತುಳು ಜೋಕುಳೆ ಗೀತೆಳು, ತುಳು ಬೈಬಲ್ ಕಥೆಕುಳು, ತುಳು ರತ್ನಮಾಲೆ, ಭಾರೀ ಮುಖ್ಯ ಆಪುಂಡು.

ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯ ಪಣ್ಪಿನವು ಸುಲಭೊದ ಬೇಲೆ ಅತ್ತ್. ಮಿಶನರಲು ಈ ಬೇಲೆನ್ ಭಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಮಲ್ತೆರಾಂಡಲ ಭಾಷೆಡ್ ಒಂಜಿ ಚೂರು ಕೃತಕತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತುಳುಭಾಷೆಗೊಂಜಿ ಶಿಷ್ಟತೆನ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಅಕ್ಲೆನ ಪ್ರೀತಿಗ್, ಗಂಭೀರವಾಯಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತುಳುಭಾಸೆಡ್ ಪಣೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಅಕ್ಲೆನ ಪ್ರಯತ್ನೊನು ಪುಗರಂದೆ ಇಪ್ಪರಾಪುಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರೊ.ಅಮೃತ ಸೋಮೆಶ್ವೆರೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರೊಡು ಸತ್ಯಾಂಶ ಉಂಡು.

1928ಟ್ ಪಣಿಯಾಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯೆರ್‌ನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಶುರುವಾಯಿನ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯೊ ಮಾಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಸೃಜನೊಶೀಲ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬತ್ತೊ. ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯೆರ್, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್, ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆರ್, ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್, ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರೆರ್, ಎಂ. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಇಂಚ ಸುಮಾರ್ ಜನ ಆರೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ದೇಶೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರೊ ಹೋರಾಟೊ ಮಿಶನರಿಕ್ಕುಲೆನ ತುಳು ಅನುವಾದೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ದ್ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದ್ ಮಸ್ತ್ ಕೃತಿಕುಳೆನ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ವುಂದೆನ್ ತುಳು ಬಾಷಾ ಚಳುವಳಿ ಆಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ದೇಶೊಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋ ಹೋರಾಟೊದ ಕೆಚ್ಚ್ ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರೀತಿದೊಟ್ಟುಗು ಈ ಚಳುವಳಿ ನಡೆತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ್ ಭಾರೀ ಮುಖ್ಯ ಆಪುಂಡು. ತುಳುತ್ತ ನವೋದಯ ಯುಗ ಆಂದ್ ಈ ಕಾಲ ಘಟ್ಟೊನು ಲೆಪ್ಪೊಳಿ. ಬರೆಪ್ಪುನೆಟ್ ಖುಷಿ ಪಡೆಯೊಣ್ಣ ಈ ಲೇಖಕರೆಗ್ ಒಂಜಾತ್ ಓದುನಕುಲಾ ತಿಕ್ಕಿಯೆರ್. ಒರಿದಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಸೆಲೆಕ್ಕೊನೆ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ರಚನೆ ಸಾಧ್ಯ ಅತ್ತಂದೆ ತುಳುಟ್ಟ್ ಕಾವ್ಯೊ ರಚನೆನ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪೊಳಿ ಪಣ್ಪಿನೆಕ್ ತುಳುಟ್ಟ್ ಕಾವ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಶಬ್ದರೂಪೊನು ಹಿಗ್ಗಿಸಾವುನ, ಕುಗ್ಗಿಸಾವುನ, ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಅಳವಡಿಸಾವುನ ಒಂಜಿ ಸಹಜಗುಣ ಅಯಿಕ್ಕಿತ್ತಿಕಾರಣೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಎಚ್ಚ ಜನಕ್ಕುಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟಪಿಲೆಕ್ಕೊ, ಅತ್ತಂದೆ ಸಹಜವಾದ್‌ಲಾ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ನಮ್ಮೊ ಜನಕ್ಕುಲೆಡ್ಡ್ ಅನುವಾದೊದ ಕೆಲಸ

ಪಿದಾಯಿ ದೇಶಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಮಿಶನರಿಲು, ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಉದ್ದೇಶಗಾತ್ರ ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತೆರತ್ತಂದೆ ಬೇತೆದಾಲ ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನವು ನಮೊ ಇಂಚ ಅಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ತೋಜುಂಡುಂದುಂಡಾಂಡಲ, ಅಕುಳ್ ತುಳು ಓದುನಕುಳೆಗಾದ್ ತುಳುಟ್ಟು ವ್ಯಾಕರಣೊ, ನಿಘಂಟ್ ಮಾಂತ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪರೆಗಾದ್ ಅನುಕೂಲ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನ ಅಕಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ತೂನಗ, ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಅಕ್ಷರ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಜನಕ್ಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರದೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಅಕುಲೆಗ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟಡ್ ಈ ಪ್ರದೇಶೊದ ಕೆಲವೆರೆನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪರೆ ಅನುವು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ಒರಿಯೊರಿಯೆನೆ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಮುಲ್ಪದಕುಳು

ಕೃತಿರಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಅಪಗ ಅನುವಾದದ ಕೆಲಸಲಾ ಆಂಡ್. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ನೆಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ರೂಪೊನು ಬೊಕ್ಕ ಅವ್ವೇ ನೆಲತ್ತ ಬಾಸೆಡ್ ಪಿರ ಅವೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿಮಲ್ಪುನ ಪೊಲಬು (ಮನಸ್ಸ್) ಬತ್ತ್‌ನಗ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಕಲಾ ವಿಭಾಗಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ. ಸುರುತ್ತ ದಿನೊಟ್ಟು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನಾಯಗ್ ಪೂರಕವಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರದೊ ಮಾಹಿತಿ ಶರೀರದೊ ಕೊರತೆ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಅಪಗ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನೊದ ಮಿತಿ ಇತ್ತಿನ ಕಾರಣೊ ಆ ಸಂದರ್ಭಡ್ ಬಾಕಿ ಬಾಸೆಲೆನ್ ಓದ್ಯೆರೆ ಕಷ್ಟ ಇತ್ತ್‌ನೆಡ್ಡಾವರ ಪಿರಾಕ್‌ದಕ್‌ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಯಿನ ಚೌಕಟ್ಟ್ ತಿಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕೊ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ ಬರೆಪುನಕುಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿಜಿ ಅಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಎನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಕಾರಣಗಾತ್ರ ತುಳುಟ್ ಮುಲ್ಪದಕುಲೆಡ್ದ್ ಸೃಜನಶೀಲ ಬರಹೊಲು ಬಯ್ದಿಜ್ಜಿ. ಯಕ್ಷಗಾನೊಗಾತ್ರ ಪ್ರಸೊಂಗ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡೇ ವಿನ: ತುಳುಟ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬರಿಯೆರ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ಮುಲ್ಪದಕುಲು ತುಳುಟ್ಟ್ ನಿರಂತರವಾದ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಯೆರೆ ಆಯಿಜ್ಜಿ ಆಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ಅನುಮಾನೊ. ಇಂದೆಡ್ದ್ ಆಯಿನ ಲಾಭೊ, ದಾನೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊ ನಡಪ್ಪೆರೆ ಶುರುವಾಂಡ್. ವುಂದೆಟ್ ಶುರುಕ್ಕು ಮಿಷನರಿಕ್ಕುಲು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪೆರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಕುಲೆಗ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಅವಕಾಶೋ ಗೆತ್ತೊಂದು ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ತಾಕತ್ತ್ ಮನಸ್ಸ್ ಇತ್ತಿನಕುಲು. ಇಂಚಾದ್ ಈ ಬೇಲೆ ದೇಶೀಯವಾಯಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್‌ಲಾ ಮಾದರಿಯಾಂಡ್. 1920 ಮುಟ್ಟಲಾ ಆಧುನಿಕ ತುಳುಟ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಆತ್‌ಜ್ಜಿ. 1928ಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರಂಭವಾಯಿನ ಪಣಿಯಾಡಿಯೆರ್‌ನ ತುಳು ಚಳುವಳಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬತ್ತೊ.

ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬರಂದೆ ತುಳುಟ್ಟು ಅನುವಾದದ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬರಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡಲ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣಗಾತ್ರ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬತ್ತೊ. ಅಯಿಟ್ಟ್‌ಲ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ರೂಪೊಡು ಬತ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಆಶ್ಚರ್ಯನೇ ಆದುಂಡು. ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಅಪಗ ಆತೊಂಜಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾದಿತ್ತಂಡಾದಾನ್ನ ಗೊತ್ತಾಪುಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಕಲಾಪ್ರಕಾರೊದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೋಸ್ಕರವಾದ್ ಬರೆತ್ತಿನಾಲಾದಿಪ್ಪು. ತುಳು ಬಾಸೆ ಯಕ್ಷಗಾನದಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗ್ ಅವು ಕೊರ್ಪಿನ ಪೊರ್ಲುನ್ ತೂದು ಕವಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಆಳರಸೆರ್‌ನ ಆಸೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ್ ಬತ್ತಂಡಾಂದ್ ತೆರಿಯುಜ್ಜಿ. ತುಳುಟ್ ಸುರುಕ್ಕ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿಗ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಬಾಯಾರ್ ಪೆರ್ವಡಿ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್, ವಿಟ್ಲಸೀಮೆ ಅರಸೆರ್‌ನ ಅರಮನೆಡ್ ಅರಸೆರ್‌ನ ಒತ್ತಾಯೊಗ್, ಅಕಲೆನ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳುಟ್, ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮಾಮಲ್ಲಕವಿ ಪಾರ್ತಿ

ಸುಬ್ಬೆ ಬರೆಯಿನ 'ಪಂಚವಟಿ ವಾಲಿಸುಗ್ರೀವೆರೆನ ಕಾಳೊಗೊ' ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಸಂಗೊನ್ ತುಳುಟ್, ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. 6.05.1887ಡ್ ಬರೆದ್ ಮುಗಿತಿನ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್ 1917ಡ್ ಅಯಿನ್ ಪ್ರಕಟಮಲ್ತೆರ್. 1929ನೆಡ್ದ್ ಉಳಾಯಿ ಸುಮಾರ್ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಅಚ್ಚಾಯಿನ ಈ ಪುಸ್ತಕೊ ಅಂಚನೆ ಅಯಿತ್ತ ಜನಪ್ರಿಯತೆನ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡ್. 1968ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಚ್ಚ್‌ಗ್ ಪೋಯಿನ ಈ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನೋ ತುಳುವ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಪ್ರಸಂಗೋನು ಯಕ್ಷರಂಗೊಗು ಒಪ್ಪಿಲೆಕ್ಕಾ ಬರೆತಿನ ಆರೆನ ಕವಿಪ್ರತಿಭೆದ ವಿಶೇಷತೆನ್ ಪಣ್ಪುಂಡು. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕವಿ ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬನ ಕೃತಿಟ್ ಒಟ್ಟು ಇರ್ನೂತ್ತ ಐವತ್ತೈನ್ (255) ಪದ್ಯಲಿತ್ತ್‌ಂಡ ವುಂದೇಟ್ ಸುಮಾರ್ 360 ಪದ್ಯೊಳುಲ್ಲ. ರಾಗೊ, ತಾಳೊ, ಛಂದಸ್ಸ್‌ಡ್ ಮೂಲಕೃತಿನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಲ್ತ್‌ದೇರಾಂಡಲ, ಅಯಿತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂಶೊ, ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ಥಸಂಗತಿಲು ಮೂಲೊಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದುಪ್ಪುನ ಈ ರಡ್ಡ್ ಕವಿಕ್ಳೆನ ಪ್ರಸೊಂಗಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಗ್ ತೌಲನಿಕವಾದ್ ತೂನಗ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬನ ಯಕ್ಷಗಾನೋ ಪ್ರಸಂಗೋ ಸುಗ್ರೀವ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಡ್ ಉಂತ್‌ಂಡ, ಮುಲ್ಪ ಪಂಚವಟಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಮಾಯಣಡ್ ಬತ್ತಿನ ಒರಿತಿನ ಕತೆತ್ತ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಯಿನ ವಿವರೊಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು, ತುಳುಟ್ಟು ಬತ್ತಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾಯಿನ ಭಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಯಕ್ಷಗಾನೋ ಪ್ರಸಂಗೋ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಈ ಕೃತಿಕ್ಕ್ ಸಂದ್‌ದ್‌ಂಡ್. ದೇಸಿ ನುಡಿಗಟ್ಟ್, ಕಾವ್ಯಮಯವಾಯಿನ ಶೈಲಿ, ಪಾತೆರಕತೇನ್ ಯಕ್ಷಗಾನೋ ರೂಪೊಡ್ ಪಂಡಿನ ಆರೆನ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಕಾವ್ಯ ಚಮತ್ಕೃತಿ ಮೂಲಕೃತಿನ್ ಮರೆಪಾವುಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ಆರೆನ ಒರಿದಿನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡುಂಡು. ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯೆರ್ ಕಿಟ್ಣರಾಜಿ ಪ್ರಸಂಗೊ (1929) ಪನ್ಪಿನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೋನುಲಾ, 1920ಟ್ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯೆರ್ ಬರೆಯಿನ ಭಜಗೋವಿಂದಂ ಕೃತಿಕ್ಲೆನ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ತುಳುಟ್ಟ್ ನೀತಿ ಪದ್ಯೊಲು ಪನ್ಪಿನವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಯಿನ ರಚನೆ ಆಂಡಲಾ ವುಂದುಲಾ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾಸೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಸುಭಾಷಿತಲೆನ ಭಾಷಾಂತರನೇ ಆಂದುಂಡು. ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯೆರೆನ ಅನುವಾದದ ಒಂಜಿ ಉದಾಹರಣೆ ಅರೆನ ಭಜಗೋವಿಂದಂ ಕೃತಿಡ್ದ್ ತೋವೋಳಿ.

ಮೂಲ– ಬಾಲಸ್ತಾವತ್ ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತ:! ತರುಣಾಸ್ತಾವತ್ ತರುಣೀಸಕ್ತ:

ತುಳುಟ್ಟು – ಕಿನ್ನಿಡ್ ಗೊಬ್ಬು ತಮಾಸೆದ ಸುದ್ದಿ! ಪೊಣ್ಣುಳೆನವ್ವೆ ಜವನೊಡು ಸುದ್ಧಿ!!

ತುಳು ನೀತಿ ಪದ್ಯ–

ಸಂಸ್ಕೃತ– ವಚಸೇಕ್ಯಂ, ಮನಸ್ಯೇಕಂ, ಕರ್ಮಣ್ಯೇಕಂ, ಮಹತ್ಮನ:! ವಚಸ್ಯೇಕಂ ಮನಸ್ಯೇಕಂ,

ಕರ್ಮಣ್ಯೇಕಂ ದುರಾತ್ಮನಂ!!!

ತುಳುಟ್ಟು: ಬಾಯೊಂಜೇ ಮನಸೊಂಜೇ
ನಾಯಡೊಂಜೇ ನಡತೆಳು ಸತ್ಯದಕುಳೆಣ್
ಬಾಯೊಂಜೇ ಮನಸೊಂಜೇ
ನಾಯಡೊಂಜೇ ನಡತೆಳು ಮಿತ್ಯದಕುಳೆಣ್

ಇಂಚ ತುಳುಟ್ ಮನೊಕ್ಕು ಮುದಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡ್ ಕಿಟ್ಣರಾಜಿ ಪ್ರಸಂಗದ ಅನುವಾದ ಆರೆನ ಬಾಸೆ ನಿಧಿಗ್, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ಉಂತುದುಂಡು. ಆರೆನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿತ್ತ ಉದಾಹರಣೆನ್ ತೂವೊಳಿ

ಮತ್ಸ್ಯನುಪಾಲನರಮನೆಯಲ್ಲಿ– ಮೀನ್‌ದರಸಿಲ್ಲಾಳ್
ನಡೆದನಚ್ಚುತನ ಬಳಿಗೆ– ಬತ್ತೆ ತಿರ್ಗಂದನಯ್ತಡೆ, ಅರಗಂದಿನಾರ್
ಜಡಜನಾಭ– ನೀರ್ಡಾತಿ ಪೋವೊಳುದಾರ್
ಮುಸಲಧರನೆಡೆಗೆ– ಉಜ್ಜೇರ್ ಪತ್ನಯಡೆ
ಹಲಧರ– ನಾಯೆರ್ ಪತ್ತಿನಾಯೆ

ಇಂಚ ಪ್ರತಿ ಶಬ್ದೊಡುಲ ಅನುವಾದೋ ಮಲ್ಪುನಗ ಬಜೀ ತೇಲಿಕೆಡ್ ಮಲ್ಪಂದೆ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೂಲ ತುಳುತ್ತ ದೇಸಿಯತೆನ್ ಒರಿಪ್ಪಾವರೆ ಬೆಂದಿನೆನ್ ತೂನಗ ತುಳುಬಾಸೆಡ್ ಆರೆಗಿತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆನ್ ತೂವೊಳಿ.

ತುಳುಟ್ಟ್ ಸುರುತ್ತ ಭಗವದ್ಗೀತೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ದಿವಂಗತ ಮೂಲ್ಕಿ ನರಸಿಂಗರಾಯೆರ್. 'ಗೀತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಅನೀ ತುಳುಕಾವ್ಯ ಭಗವದ್ಗೀತೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ 1934ಟ್ ಈ ಕೃತಿನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ವೃತ್ತಿಡ್ ದ.ಕ.ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶೆರಾದಿತ್ತಿನ ನರಸಿಂಗ ರಾಯೆರ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಮಸ್ತ್ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಸರ್ವಜ್ಞ ಸಹಸ್ರಾರ್ಥ (1924) ಸುಶೋಭಿತ ಸುಭಾಷಿತ (1934) ತುಳಸೀ ರಾಮಾಯಣ (1935), ಕನ್ನಡ ಛಂದ:ಶ್ರುತಿ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಕನ್ನಡ ಟೀಕೆ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೃತಿತ್ತ ಒಟ್ಟುಗ್ ಗೀತಮಲ್ಲಿಗೆನ್ಲಾ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಗೀತೆಮಲ್ಲಿಗೆದ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಉದಾಹರಣೆಲು –
ನೈನಂ ಛಿಂದಂತಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನೈನಂ ದಹಿತ ಪಾವಕ:
ನ ಚೈನ ಕ್ಲೇದಯಂತ್ಯಾಪೋ ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತ:

ಅನು: ಶಸ್ತ್ರ ಕಡ್ಪಾಂದಗ್ನಿತಾನ್ ಸುಡಾಂದ್ ಆತ್ಮಾನರ್ಜುನಾ !
ನೀರ್ ಚಂಡೀ ಮಳ್ಪುನಿಜ್ಜೀ, ಇಜ್ಜಿ ಗಾಳಿಡ್ ಉಣುಗುನಾ

ಸ್ಥಾನೇ ಹೃಷಿಕೇಶ ತವಪ್ರಕೀರ್ತ್ಯಾ

ಜಗತ್ ಪ್ರಹಷ್ಯತ್ಯನು ರಜ್ಜತೇ ಚ
ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಭೀತಾನಿ ದಿಶೋ ದ್ರವಂತಿ
ಸರ್ವೇ ನಮಸ್ಯಂತಿ ಚ ಸಿದ್ಧ ಸಂಘಾ:

ಅನು: ಈರೆನ ಮಹಿಮೆನ್ ಥೂತು ಜಗತ್ತುಳು
ಹರ್ಷಟ್ ಕೀರ್ತನೆ ಮಳ್ಪೋ
ರಾಕ್ಷಸಗಣ ಪೋಡಿ ತಂಚಿಂಚ ಓಡುವೆರ್
ಸಿದ್ಧ ಸಂಘೊಳು ಈರೆ ನಮಿಪೋ

ಸತ್ತ್ವಾನುರೂಪಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭವತಿ ಭಾರತ
ಶ್ರದ್ಧಾಮಯೋಯಂ ಪುರುಷೋ ಯೋ ಯಚ್ಛದ್ಧ: ಸ ಏವ ಸ: ॥

ಅನು: ಉಪ್ಪು ಸರ್ವೆರೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಆ ಆ ಭಾವತಾ ಅನುಸಾರನೇ
ಪುರುಷೆ ಶ್ರದ್ಧಾಮಯೆನೆ, ಪಾರ್ಥಾ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಒಪ್ಪೋ ಅವ್ವೆನೇ ।

ಅನುವಾದೋ, ಒದ್ಯೆರೆ ಒಂಚೂರು ಕಷ್ಟ ಆಂಡಲಾ, ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಬ್ರಾಣೆ ಆಂಡಲಾ, ಈ ಕೃತಿ ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಮುಟ್ಟೋಡು ಪನ್ಪಿನ ಕಾರಣೊಗು ಪಂಡ ಹರಿಜನೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ಓದ್ಯರೆ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರೆ ತುಳುಟ್ಟ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನರಸಿಂಗ ರಾಯೆರ್ ಪಂಡೊಂಣ್‌ಬೆರ್. ಕನ್ನೊಡೊದ ತ್ರಿಪುಡೆ ಛಂದಸ್ಸನ್ (ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿತ ಲಯ) ಅನುವಾದೊಗ್ ಬಳಸ್‌ದೆರ್ (ಸಂಗ್ರಹ: ತುಳುವರಿವರು ಸಂ. ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ)

ತುಳುಟ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಮೂಜಿನೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ ದೇರಂಬಳ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಶೆಟ್ರೆನ "ಪಂಚವಟಿ ವಾಲಿ ಸಂಹಾರೊ" (1938) (ವುಂದೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಬೆಳೆಯೂರುಗುತ್ತು ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್) ಪುತ್ತೂರುದ ಹರಿಹರ ಮುದ್ರಣಾಲಯಡ್ ಅಚ್ಚಾಯಿನ ಈ ಪುಸ್ತಕೊದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಬಾಯಾರ್ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರೆನ ತುಳು ಪಂಚವಟಿನ್ ಅನುಸರಿದ್ ಬರೆಯಿನ ಅಯಿತ್ತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಮಾದರಿಡ್ದಾವರ ಮಾಂತೆರ್‌ಲಾ ಗಮನ ದೀವೊಡಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಪುಸ್ತಕೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲ್ ಪಣ್ತೆರ್ (ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಪು. 32) 1947 ಮುಟ್ಟ, ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆಡ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿರಡ್ಡ್ ಪುಸ್ತಕಲು, ಅನುವಾದೋವಾಯಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲಾಂಡಲಾ ಒರಿನವು ಪೂರಾ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಾಯಿನ ಕೃತಿಕುಲು ಮುಖ್ಯವಾದ್ ನಾಟೊಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ನೀತಿಪದ್ಯಲು,

ಪದ್ಯಸಂಗ್ರಹಲು ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ರಚನೆಯಾಂಡ್.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಅನುವಾದವಾಯಿನ ಕೃತಿಕುಲು

1920ಡ್ದ್ 1940 ಮುಟ್ಟ ತುಳುಟ್ಟು ಸ್ವಂತ ಕೃತಿಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಬಯಿದ್‌ಂಡ್. ಉಡುಪಿದ ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿಯೆರ್‌ನ ತುಳುತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವೊ, ಕಾಳಜಿಡ್ದಾದ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಆರೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಮಸ್ತ್ ಜನ ತುಳು ಕೃತಿಕ್ಕಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಇಂದೆಕ್ ದುಂಬೇ ಮಿಶನರಿಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಮಸ್ತ್ ಕೃತಿಕ್ಕಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬೈಬಲ್, ಗೀತೆಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲ ಅಯಿಕ್ಕಲು ಜನಪ್ರಿಯವಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನೆಡ್ದಾದ್ ಅಯಿನ್ ಬೇತೆದಕುಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಾರೆ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಮಿಶನರಿಕ್ಕುಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಪದಕುಳು ಒಂಜೊಂಜಿ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ್ ಬರೆಯರೆ ವಿನ: ಅನುವಾದೊ ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ಜೋರುದ ಕೆಲಸವಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಪಗ ದೇರಂಬಳ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಶೆಟ್ರೆ ಮಲ್ತ್‌ನ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಪ್ರಸಂಗಲೆನ ಅನುವಾದ ಬುಂಡ, ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರಲೆನ ಅನುವಾದೊ ಆತ್ ಬೈದಿಜಿ. 1954 ಮುಟ್ಟ ಕಾಪೋಡಾಂಡ್. ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಅವ್ವೆ ವರ್ಸೊಡು 'ಅಂಗದರಾಜಿ ಪ್ರಸಂಗೊ' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ಅನುವಾದಿತ ಪ್ರಸಂಗೊನು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ದಾಯೆ ಆತ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಆಂಡ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಅಪಗ ಯಕ್ಷಗಾನೊ, ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಭಾರೀ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಕಲಾಪ್ರಕಾರೊ. ಒಂಜಿ ಕಲೆಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಂದ್ ಭಾವನೆ ಇತ್ತಿನ ಕಾಲ ಅವು. ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಕಲೆಕ್ಕ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಒಗ್ಗಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ, ಅಯಿನ್ ತೆರಿದಿತ್ತಿನ ಸಾಹಿತಿಲು ಕನ್ನಡ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬಜೀ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಅತ್ತಂದೆ ನಾಟಕೊಲ ಅನುವಾದವಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜನಕ್ಕುಳು ಬಳಕೆಡ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಿನ ಬಾಸೆ ತುಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ, ಅನುವಾದೊಗು ಹೆಚ್ಚ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ಅಪಗದಾಲ ಕಡಮೆ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯೆರ್, ಕಡೆಂಗೋಡ್ಲು, ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯೆರ್, ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಳು, ಸೇಡಿಯಾಪು ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಡು ಮುಂಚೂಣಿಡ್ ಇತ್ತಿನಕುಳು. ಕನ್ನಡೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಡ್ದೇ ಸುರುತ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ದಿನೊಪತ್ರಿಕೆ ಇಂಚ ಮಾಂತ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕನ್ನೊಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕಂಪು ಬುಳೆಯೊಂದಿಪ್ಪುನಗನೇ ತುಳು ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟುಂಡ್. ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಕನ್ನೊಡೊದ ಶೈಲಿನ್ ಬಗ್ಗಾವುನ, ಇಜ್ಜಿಂಡ ಆ ಮನೋಧರ್ಮೊನ್

ತುಳೂಕ್ಕು ಕೊಣಬರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ತುರ್ತು ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಕನ್ನಡೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ ಬತ್ತಿನ ಒವ್ವೇ ಪ್ರಕಾರೊನ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಜಪುಡಾವುನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಪಡೆಯೊಂದಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನೊ ತುಳೂಸಾಹಿತ್ಯೊಡುಲಾ ಉಮೇದ್ ತೊಜಿಪ್ಪಾಯೆರ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗ್ ಕನ್ನಡೊದ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಬೇತೆ ಭಾಸೆದ ಶೈಲಿನ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಒಗ್ಗಾವುನ ಒಂಜಿ ಸವಾಲ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ವುಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಸರಿ ಮಾಲ್ಪೊಡಾಂಡ ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಂಡ್ಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ತುಳು ಕಾವ್ಯೊ ಜಗತ್ತ್

ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಡ್ದ್ ನಣೊಂಜಿ ಬಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಗದ್ಯ ಪ್ರಕಾರೋ ಎಚ್ಚ ಸುಲಭೊ ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಪದ್ಯಲೆನ್ ಆತ್ ಸುಲಭಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ ತುಳು ಛಂದಸ್ಸ್‌ದ ಸ್ವರೂಪ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕನ್ನಡದಲೆಕೊಂತಿನವು ಅತ್ತ್. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಪಿಲೆಕ್ಕ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅನುವಾದಕಗ್ ಉಂಡು.

ತುಳು ಅನುವಾದೊದ ರಡ್ಡನೇ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ಶುರುವಾಯಿನೆ 70, 80ನೇ ದಶಕೊಡು. ಅಯಿಕೊಂಜಿ ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಯಿನ ರೂಪೊನು ಕೊಣಬತ್ತ್‌ದ್, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು ಪಲಿಕೆನ್ ಒಂಚೂರ್‌ಲಾ ಕಳೆವೊಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಈ ಕಾಲ ಘಟ್ಟೊಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಬೆರ್. ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು, ಶ್ರೀ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್, ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಜನತ್ತ ಸುರುತ್ತ ಸಂದೊರ್ಭೊಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಬೇಲೆ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಲು ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನವು. ಅಯಿಟ್ಟ್ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು ತುಳುನಾಡ್ ಯಾಪಗಲಾ ಮದಪ್ಪಂದಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿ. 28–09–1980 ನೆಟ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘೊದ ಮೂಲಕೊ ಆತಿನ ತೆಕ್ಕುಂಜ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರೆನ ಆಜನೇ ಸಂಸ್ಮರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಟ್ಟ್ ತುಳುಟ್ಟು ಪಾತೆರಿನ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು, ಕನ್ನಡೊದ ಕವಿ ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ರೆನ "ದೀಪಹಚ್ಚ" ಪಣ್ಪಿನ ಭಾವಗೀತೆ, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಆಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸುಭಾಷಿತೊನುಲಾ ಆರೆನ ಭಾಷಣೊದ ಉದ್ದೊಗುಲಾ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೊಂದು ಪಾತೆರ್‍ಯೆರ್. ಒಂಜರ್ಥಡ್ ಆಧುನಿಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಪೊಸರೂಪ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಭೊ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತಿನವು ಈ ಕಾಲ ಘಟ್ಟೊಡೇ. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಅಡಿಗಲ್ಲ್ ಪಾಡಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲು. ಆರೆನ ಈ ಭಾಷಣೊದ ಸಾರೊನು 'ತುಳುತ್ತ ಪೊರ್ಲು' (1980) ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್.

ಗೀತೆದ ತಿರ್ಲ್– ಶ್ರೀ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ (1981)

ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕಜ್ಜೊನು ಒಂಜಿ ತಪಸ್ಸ್‌ದ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್. ಜೋಕುಳೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಪದೊ, ನಾಟಕೊ ಇಂಚಿತ್ತಿನೆನ್ ಬರೆದ್, ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸೃಷ್ಟಿಗ್ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಾವ್ಯೊದ ಮುಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೆನ್ನಿದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತೂನಗ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಡ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆದ ಸಾರೊನು ತುಳುಕ್ಕು ಕೊಣಬೈದಿನಾರ್ ಕೆಲಿಂಜೆರ್. ತುಳುಟ್ಟ್ ಗೀತೆದ ಅನುವಾದ ಮಸ್ತ್ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ತುಳುವೆರೆಗ್ ಸುಲಭಡ್ ಅರ್ಥ ಆಪಿಲೆಕ್ಕೊ, ಬರ್ದ್ಕ್‌ಗ್ ಬೊಳ್ಪಾಪಿಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸ್ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರೆಗ್ ಸಂದುಂಡು. ಭಾರೀ ಗಹನೊವಾಯಿನ ಭಗವದ್ಗೀತೆನ್ ಸರಳೊ ರೀತಿಡ್ ಪಂಡಿನವು ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರೆನ ವಿಶೇಷತೆ. ಬಡೆಕ್ಕಿಲ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಭಟ್ರ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆನ್ ಕನ್ನಡೊಗು 'ಗೀತಾಸಾರೊ' ಆಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆಂರ್ಡ ಕೆಲಿಂಜೆರ್ ಅಯ್ನ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಲೊನು ತೂದು ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪುವೇಂದ್ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 'ಗೀತೆದ ತಿರ್ಲ್ ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್ಡ್ ಕೊಣಬತ್ತೆರ್.

ಅಜ್ಜಬಿರು– ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1982)

ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ರೆನ ಇಂದ್ರಚಾಪೊದ ಸುಭಾಷಿತಲು, ಕವಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ನಾವಡೆರ್‌ನ ಜೇನುಹನಿ ಪದ್ಯೊ ಸಂಕೊಲನದೊ ಕೆಲವು ಪನಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್‌ನ 'ಅಜ್ಜಬಿರು' ಪನ್ಪಿನ ಕವನೊ ಸಂಕಲನೋ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಾಸೆನ್ ಕಲ್ಪಾವುನೊಟ್ಟುಗು, ಬುದ್ಧಿನ್‌ಲಾ ಕಲ್ಪಾವುನ ಎಡ್ಡೆ ತಾದಿನ್ ತೋಜಪ್ಪಾವುನ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್ದ್ ಅರ್ಥಮಲ್ಪುನ ಅಜ್ಜಬಿರು ಸಂಕಲನೊಡು ಎಸ್‌ವಿಪಿ ಬೊಕ್ಕಾ ನಾವಡೆರ್‌ನ ಪದ್ಯೊಲೆನ ಕೆಲ ಅನುವಾದಲು, ಕನಕದಾಸೆರೆನ ಕೀರ್ತನೆಲು, ಪುರಂದರದಾಸೆರೆನ ಕೀರ್ತನೆಲೆನ ಅನುವಾದದೊಟ್ಟುಗು ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಸ್ವಂತ ರಚನೆಲಾ ಉಂಡು.

ಮೋಕೆದ ಬೀರೆ ಲೆಮಿಂಕಾಯೆ– ಪ್ರೊ. ಡಾ. ಅಮೃತಸೋಮೇಶ್ವರ (1985)

ಫಿನ್ಲೆಂಡ್‌ದ ಮೂಲಕಾವ್ಯ ಕಾಲೆವಾಲ. ಅಯಿನ್ ತುಳುಕ್ಕು 'ಮೋಕೆದ ಬೀರೆ ಲೆಮಿಂಕಾಯೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ತುಳುಕವಿ, ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಪ್ರಸಂಗ ಕರ್ತೃ, ಪ್ರೊ. ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್. ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಯಿನ ಬರ್ದ್‌ಕ್‌ನ್ ಚಿತ್ರಿಸಾದ್ ಕೊರಿನ, ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮೂಲೊ ರೂಪೊ ಪನ್ಪಿನ ಗೌರವ ಪಡೆಯಿನ ಅಲ್ಪದ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಪಂಡ್‌ಂಡ

ಕಾಲೆವಾಲ. ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ಅನುವಾದೊನ್ ವಿಶ್ವೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಗ್ ಮಲ್ತ್‌ದೇರ್. ಲೆಮಿಂಕಾಯೆ ಪನ್ಪಿನ ಮಂತ್ರವಾದಿ ವೀರೆ ಪುರುಷೆನ ಪ್ರೀತಿದ, ವೀರತ್ವದ, ಮಂತ್ರ ಮಾಯೊದ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಈ ಕಾವ್ಯೊ ಬುಡ್ಪಾದ್ ದೀಪುಂಡು. ಕಥನೋ ರೂಪೊಡುಪ್ಪುನ ಈ ಕಾವ್ಯೊನ್ ಉಡುಪಿದ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ಅಪಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ ಯೆರ್‌ನ ಒತ್ತಾಯಗಾತ್ರ ಪ್ರೊ. ಅಮೃತೆರ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆ ಕಾವ್ಯೊದ ಮೂಲೊಗ್ ಧಕ್ಕೆ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕ, ತುಳು ಪಾಡ್ದನದೊ ಶೈಲಿಡ್, ಅಯಿಟತ್ತಿನ ಕೆಲ ಅಂಕಿತೊ ಪುದರ್‌ಗ್ ತುಳು ರೂಪೊನು ಕೊರ್ದು, ಪದ್ಯ ಪಂಡಿನ ರೀತಿಡ್ ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ದೇರ್. ಒಡಿಪುದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊನೆ ವುಂದೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಕಾಲೆವಾಲ ಕಾವ್ಯೊದ ಐನ್ ಸಂಧಿಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಪ್ರೊ.ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊದ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಒಂಜನೆ ಸಂಧಿ – ಆಟೊದ ಅರ್ಕಟ್ಟ್

ಓ ಡೆನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ್ನನಾಯೇ . . . . .
ಮಾಮಲ್ಲ ಮೋಕೆದ ಬಿರ್ದಾದ ಬೀರನ
ಕಬಿತೆದ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಲ್ಪುವೆ
ಕಡಲ್‌ದ ಕರೆ ಬರಿ ನಡುವಾರ ದೀವುಡು
ಎಡ್ಯೊಂಜಿ ಪುದರಿತ್ತಿ ಬೂಡುಡು ॥ ೧ ॥

ಮಿಸೆ ಬನ್ನಗ ದೇಸೋ ತೋಜಂದಿ ಕತೆಯಾಂಡ್,
ಪ್ರಾಯೊ ಬನ್ನಗ ಆಯೊ ತತ್ತ್ಂಡ್
ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಪೊರ್ಲುಪ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣುಳೆ ಕೇಳಿತೋ
ಸುರುವಾಂಡ್, ಸುತ್ತುನನೆಚ್ಚಾಂಡ್ ॥ ೫ ॥

ಪೊಡುಂಬ ತಿಂಮನ ಕಗ್ಗ– ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (1988)

ಕನ್ನಡೊ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೋಡು ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಜನಪ್ರಿಯರಾಯಿನ ಸಾಹಿತಿ. ಆರೆನ ಮಸ್ತ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಜನಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡುಂಡು. ಆರೆನ ಮಂಕುತಿಮ್ಮೊನ ಕಗ್ಗ, ಮರುಳ ಮುನಿಯನ ಕಗ್ಗ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಕನ್ನೊಡೊದ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಅಂದ್‌ಲಾ ಪಣ್ಪೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಹತ್ವೊದ ಕೃತಿಯಾಯಿನ ಮಂಕುತಿಮ್ಮೊನ ಕಗ್ಗೊನ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ದಿವಂಗತೊ ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್. ತುಳು ಅನುವಾದೊದ ಸಂದೊರ್ಭೊಡು ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು ಬುಡುಂಡ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ

ಶೆಟ್ರೆ ಮುಖ್ಯ ಆಪಿನಾರ್. ಆರೆನ ತುಳುಭಾಷೆ ಆತ್ ಪೊರ್ಲುಯಿ. ಒಂಚೂರು ಬೆರಕೆ ಇಜ್ಜಂದಿನವು ಅವು. ನಮ್ಮೊ ದೇಶೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಲೆಗ್ ಅನುವಾದವಾಯಿನ ಈ ಮಂಕುತಿಮ್ಮೊನ ಕಗ್ಗೊನ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಸಮರ್ಥವಾದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಆರ್. ಕಗ್ಗೊಡ್ದ್ ಸುಮಾರ್ 167 ಪದ್ಯೊನು ಪೆಜ್ಜ್‌ದ್ 'ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುಯಿಕಂಟ್‌ದ ಕಾವ್ಯೊ ತುಳುಕ್ಕು ಕೊರ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಅನುವಾದೊದ ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ ಇಂಚ ಉಂಡು.

ಪೊಸ ತಿಗರ್ ಪರಬೇರ್ ಕೂಡುಂಡ ಮರಪೊರ್ಲುಯಿ
ಪೊಸ ಕುಸೆಲ್ ಪರತತ್ತ್ವೊ ಕೂಡುನ ಧರ್ಮೊ
ಮುನಿವಾಕ್ಯದೊಟ್ಟ್ ವಿಜ್ಞಾನಕಲೆ ಸೇರ್ ನಗ
ಜನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗವು ಗೇಲ್ – ಪೊಡುಂಬ ತಿಂಮ (522)

ಸಿರಿರಾಮಾಶ್ವಮೇದೊ– ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1988)

ಕನ್ನಡೊಡು ಪೊಸಕನ್ನೊಡೊದ ಮುಂಗೋಳಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆಕೆರ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿಪ್ಪನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಶ್ರೀ ನಂದೊಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಪಂಡ ಮುದ್ದಣೆ. ಕನ್ನಡೊ ಕಾವ್ಯೊ ಪ್ರಪಂಚೊಗ್ ಪೊಸರೂಪ ಕೊರಿನ ಧೀಮಂತೆ ಮುದ್ದಣೆ. ಕೆಲವು ಕಾವ್ಯೊಲತ್ತಂದೆ, ಮುದ್ದಣೆರ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್‌ಲಾ ಬರೆತ್ತೆರ್. ಅಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಮುದ್ದಣನ ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧೊ ಪನ್ಪಿನವು ಪೊರ್ಲುಯಿಕಂಟ್‌ದ ಕೃತಿ. ವುಂದೆನ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು. ಒಂಜಿಕಾವ್ಯೊದ ಪೊರ್ಲುಯಿ ಪೊಳಿಕೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಗ್ ಕೊಣಪೊಂಡ, ಆ ಅನುವಾದಿತ ಬಾಸೆಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಗೌರವೊ ತಿಕ್ಕಿಲೆಕ ಆಪುಂಡು ಕನ್ನೊಡೊದೊ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊನು ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತಿನಗ ತುಳುತ್ತ ಯೋಗ್ಯತೆಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಪುಂಡು. ಆ ಕಾವ್ಯೊಡು ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಾತಿಗೆಲಾ, ಹೆಚ್ಚಾಪುಂಡು– ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧೊ ಭಾರೀ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ಕಾವ್ಯ ತುಂಡು. ಮುದ್ದಣ ಕವಿಲಾ ಅಯಿನ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊಡ್ದ್ ಕನ್ನಡೊಗ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪುನಗ ಆರೆನ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕಾವ್ಯ ಬಾಸೆನ್, ತಂತ್ರೊನ್ ದೀವೊಂದು ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪುನಗ ತುಳು ಸಂವೇದನೆಲು, ತುಳು ಪಾತೆರಕತೆಕ್ಕುಲು, ತುಳುತ್ತ ಆಲೋಚನೆ, ತುಳು ಆಚರಣೆ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ವಿಚಾರನೊ ದೀವೊಂದು ಈ ಕಾವ್ಯೊ ಮೂಡುದ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ತೂವೊಂದೆರ್.

ಕುಜಿಲಿ ಪೂಜೆ– ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1989)

ವಿಶ್ವಕವಿ ಉಮರ್ ಖಯ್ಯುಂ ಬರೆದಿನ ರುಬಾಯತ್‌ನ್ ಶುರುಕು ಇಂಗ್ಲೀಷ್

ಬಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾಯೆ ಮಹಾಕವಿಯಾಯಿನ ಪಿಟ್ಸ್ ಜೆರಾಲ್ಡ್. ಕನ್ನೊಡೊಗು 'ಉಮರನ ಒಸಗೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕೊಣಬತ್ತಿನಾರ್ ಕವಿ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಯೇರ್ ಅಂಚನೇ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಳು, ಮಟ್ಟಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಾಯೆರ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಕೊಣ ಬೈದಿನಕುಳು. ವುಂದುವೇ ರುಬಾಯತ್‌ಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಕೊಣಬೈದಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು. ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮೊ, ತತ್ತ್ವ, ಸತ್ತ್ವ ಪಣ್ಪಿನ ನಾಲ್ ಪಾದೊದ ರುಬಾಯತ್‌ಲೆನ್ ಆ ವೈಚಾರಿಕವಾಯಿನ ಸಿರಿವಂತಿಕೆನ್ ಆತ್ ಶೊಕುಡು ಎಡ್ಡೆ ತುಳುಪದ ಪುಂಜಲೆಡ್ ಜೋಡಿಸಾದ್, ನಾಲ್ ಸಾಲ್‌ದ ಕವಿತೆಲಾದ್ ಕೊರ್‌ದ್ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಯಿನ ಕಾವ್ಯ ಜಗತ್ತ್‌ನ್ ತುಳುಟ್ಟ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಪೆರ್ಮೆ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್‌ಗ್ ಸಲ್ಲುಂಡು.

ಉದಾಹರಣೆಗ್ –

ಪೊಸ ಒರ್ಸೊ ಯಿನಿ ಯಿತ್ತೆ ಪರ ಆಸೆ ಗೆಜಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್
ಬುದ್ಯಂತೆರೆನ ಬದ್ಕ್ ಗುಟ್ಟುಡುಪ್ಪುನ ಬಯಕ್ಕೆ
ಕಿರೆ ಬರಿಡ್ದ್ ತೆಗ್‌ಲ ಪೂ ಕಮ್ಮೆನೊನು ಪಸೆರ್ಪುಂಡು
ದಿರಾಕ್ಷಿಡ್ದ್ ಮಾಣಿಕೊದರಸೊ ಒಸರುಂಡು ॥ ೫ ॥

ಬತ್ತ್ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ. ಮೂಲ್ಕಿ (1992)

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಪುರಾಣ ಪ್ರಪಂಚೊನ್ ಕಾವ್ಯೊ ರೂಪೊಡು ತುಳುಕ್ಕ್ ಕೊಣಬತ್ತಿನಾರ್ ಸುರೂಕು ಆರಾಂಡಲ, ಆರೆಲೆಕನೆ ತುಳು ಶಬ್ದೊ ಸಂಪತ್ತ್‌ನ್ ಆತ್ ಲಾಯಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಅನುವಾದದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಬಳಸಿನಾರ್ ಶ್ರೀ. ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿಯೆರ್. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಗದುಗ್‌ದ ಭಾರತೊ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ ವುಂದೆನ್ ಆಧಾರ ದೀವೊಂದು ಅಯಿತ್ತ ಕೆಲವು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತಿನ ಭಾಗೊಲೆನ್ ತುಳು ಭಾವಾನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀ. ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಇಂಬೆರ್. ಜರಾಸಂದನ ಸಾವು; ಕರ್ಣೊನ ಮರಣೊ, ಅಭಿಮನ್ಯುನ ಚಿತ್ರೊ, ಕರ್ಣಗ್ ಆಪಿನ ಮೋಸ ಅಂಚನೆ ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷ ಪನ್ಪಿನ ಐನ್ ಪ್ರಸಂಗೊನ್ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಭಾವಾನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡೇ ಈ ಘಟನೆಲು ನಡತ್ತ್‌ಂಡ ಆಂದ್ ಪಣ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಅಯಿಟ್ಟ್ ಆರ್ ಬಳಸಿನ ಗಾದೆಲು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಲು, ಪಾತೆರಕತೆನ್ ಸೇರ್‌ಸಾದ್ ತುಳು ಕಾವ್ಯಭಾಸೆನ್ ಭಾರೀ ಸಮರ್ಥವಾಯಿನ ರೂಪೊಡು ಬಳಸಾದೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಕೃತಿನ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕೃತಿ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪಣೊಳಿ. ಕವಿ ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ರೆನ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಂದೆಟ್ ಎಡ್ಡೆನ ತೋಜುದು ಬರ್ಪುಂಡು. ವುಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕಾವ್ಯಾಂದ್ ಆರೆನ ಅಭಿಮತೊ ಆಂಡಲಾ, ಅನುವಾದೊದ ಕಮ್ಮೆನೋ ವುಪ್ಪುನ ಕಾರಣೊನ ಯಾನ್ ಸೇರ್‌ಸಾದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗ್ –

ಬೋರಿ ಚರ್ಮದ ಮಗದೆ ಕಟ್‌ದಿನ
ಕಾರಣೀಕದ ದೋಲು ಮಾಜೆನ್
ಜೋರುಡೊರನೇ ಗುದುದ್ ದರ್ತ್‌ದ್ ಗುಡ್ಡೆ ದೆತ್ತೊರೊಡು
ಊರ ಜನೊಕುಲು ಪುಡವು ಕದೊನಿಲು
ಸಾರ ಸೇರಿನ ಬೊಬ್ಬೆದುರ್ಬೆಗ್
ಜೋರುಡಲ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ದು ನಿದ್ರೆನ, ಕನನ ಪೋಡಿಯರ್ ॥ ೪ ॥

– ಮಗದನ್ ಮುಗಿತಿ ಕತೆ

(ಬತ್ತ್ ಕೆತ್ತರ್ ಉತ್ತರೆ, 1992)

ತುಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ– ಶ್ರೀ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ (1994)

ಕನ್ನಡೊಡು ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಜನಕೆ, ರಾಘವಾಂಕೆ ಬರೆಯಿನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊದ ತುಳು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್. ಆರ್ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಗದುಗಿನ ಭಾರತೊನ್ ಇಂದೆತ್ತದುಂಬೇ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರಾಂಡಲ ಅವು ಪ್ರಕಟೊ ಆತ್‌ಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ರಾಘವಾಂಕೊನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊನು ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಸಾಂಗತ್ಯೊದ ರೂಪೊಡು ಬರೆದ್ ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಗೌರವೊದ ಪೊಸ ತಾದಿ ತೊಜಿಪ್ಪಾದ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್. ಮೂಲೊ ಕವಿನ ಮನೋಧರ್ಮೊಗ್ ತೊಂದರೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕೊ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತಾಳಗತಿಟ್ಟ್ ಬರೆದ್, ಕಾವ್ಯವಾಚನೊಗುಲಾ ಅನುಕೂಲ ಆಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಕೊರ್ತ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿತ್ತಾರೊನ್ ಇಡೀ ಕಾವ್ಯೊಡು ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಶ್ರಮ ವಹಿಸ್‌ದ್, ನುಡಿಗಟ್ಟುಲು, ಗಾದೆಲು ಬಳಕೆಯಾದ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಾವ್ಯವಾದ್ ರೂಪೊ ಪಡೆದುಂಡು. ಬೋಂಟೆದ ವರ್ಣನೆ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರೆನ ರಾಜ್ಯ ತ್ಯಾಗೊ, ವೀರಬಾಹುಕೊನ ದರ್ಪೊ, ಚಂದ್ರಮತಿನ ದು:ಖ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಘಟನೆಲು ಅಯಿತ್ತ ಶಬ್ದೊ ಸಂಪೊತ್ತ್‌ದ ಚೈತನ್ಯಡ್ದಾದ್ ಇಡೀ ಕಾವ್ಯೊ ಓದುನಕುಳೆಗ್ ರಸಾನುಬಾವ ಕೊರ್ಪುನೇಟ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾತ್‌ಂಡ್.

ಉದಾಹರಣೆಗ್:–

ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋಯಿನವರಸಂ ಬರ್ಪೆಂದ್‌ದ್
ಕೇರಿ ಕೇರಿದ ಜನೊ ಮಾತ
ಬೀದೀಗ್ ಚೋರಣೊ ಕಟ್ಟ್‌ದಾದೆರೂಗು
ಸಾಲ್‌ಡೆ ಬತ್ತೆರ್ ಮಾತ ॥ ೧ ॥

ತೇರ್ ಬನ್ನಗ ಕೊಂಬು ವಾದ್ಯೊದ ಗೌಜಿಲ

ಜೋರುಡಾನಗ ಜನೊ ಮಾತ
ರಾಜಗ್ ಜಯಾ ಜಯಾ ಜಯಾ ಜಯಾ ಪಂಡೊಂದು
ಏತ್‌ಲ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡಿಯರ್ ॥ ೨ ॥
ಅರಸೊತ್ತಿಗೆದ ಹಕ್ಕ್‌ನ್ ಎಸ್ವಾಮಿತ್ರಗ್ ದಾನೊ ಮಲ್ಪುನೆ

(ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ 1994)

ಅಸೆನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೋ ಜೋಗಿ – ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1994)

ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ದ ಕವಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಬರೆತಿನ 'ದಿ ಪೈಡ್ ಪೈಪರ್ ಆಫ್ ಹೇಮಲಿನ್' ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊದ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಕುವೆಂಪು ಇಂಬೆರೆನ 'ಕಿಂದರಿಜೋಗಿ' ವುಂದೆನ್ ಆಧಾರವಾದ್ ದೀವೊಂದು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು. ವುಂದು ಈ ರಡ್ಡ್ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಯಥಾವತ್ ಅನುವಾದೊ ಅತ್ತ್. ಇಡೀ ಕಾವ್ಯೊಗ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಸ್ವಂತೊ ಕಾವ್ಯೊದ ಪೂರ್ಣ ರೂಪೊ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ರಡ್ಡ್ ಜನೊ ಮಹಾಕವಿಕ್ಕುಲೆನ ಭಾವೋ ಚೈತನ್ಯ ವುಂದೆಟ್ ಸೋಪಜ್ಞವಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳುಟ್ಟು ಬೈದಿನ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುದ ಒಂಜಿ ಖಂಡಕಾವ್ಯೊ ವುಂದು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾದ್:–

ಪಡ್ಡೊಯಿಗಟ್ಟ ಕುದುರೆ ಮುಕೊ
ತುಳುನಾಡ ಜದ್ರೊಗು ಬೂನ್ಯುಪ್ಪೆ ಪತ್ತಿನ ಅಡ್ಡಮುಗೊ
ದೇವೆರೆ ಕೊರಿವರೊ ಸಂಪೊತ್ತು, ನಂಕ್
ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಉಂದೊಂಜಿ ದೌಲೊತ್ತು
ಕೊರ್ಪುನಿ ಆಯೇ ಕರ್ಬೊದ ಕಿಜ್ಞೊ ।
ಲೋಕೊದ ಪಾಲ್ಗ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಬೊಟ್ಟೊ

ಅರೆಬ್ಬಾಯಿ ಕಡಲ್ ಗಡಿತತ್ತ್‌ದ್
ಏರೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡೊ ತೊಡೆ ಸೆಂದ್
ತರೆದೆರ್ತ್‌ದುಂತಿನದೇಕಿನ್ ತೂಂಡ
ತುಳುನಾಡ್ ಕಾಡ್ಯಪ್ಕರೆ ಗಡಿಪತ್ತುದುಂತಿನ

ತುಳುಲೋಕೋಡೇ ನಡತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ಇಡೀ ಕಾವ್ಯೊನು ಮೂಲನು ದೀವೊಂದು ರೂಪಾಂತರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಭರತನ ಮೋಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಯೆದ ಸೂರ್ಪನಖಿ (1996)

ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಕವಿಯಾದ್, ಭಾಗವತೆರಾದ್,

ಅರ್ಥದಾರಿಯಾದ್ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್. ಆರೆನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಆಧುನಿಕೊ ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುಕಂತ್‌ದ ಕಾನಿಗೆ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ವಿದ್ವಾನ್ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಕನ್ನಡಡ್ ಸುಮಾರ್ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ಬರೆತ್ತೆರ್. ಅಯಿಟ್ ಕೆಲವು ಅನುವಾದೊಲ ಉಂಡು. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬನ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಕೃತಿ ಪಾದುಕಾ ಪ್ರಧಾನ ಬೊಕ್ಕ ಶೂರ್ಪನಖಾ ಪ್ರಸಂಗ ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿನ್ "ಭರತನ ಮೋಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಯೆದ ಸೂರ್ಪನಖಿ" (1996) ಪಂಡ್‌ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬನ ಕೃತಿಡ್ದ್ ಭಿನ್ನವಾಯಿನ ರೀತಿಡ್, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಹಿನ್ನಲೆಡ್ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಅನುವಾದವಾಯಿನ ಕೃತಿವುಂದು.

ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು– ಶ್ರೀ ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ. (1997)

ತುಳುಟ್ಟ್ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ಕಾವ್ಯೊ ಉದಿಪನ ಆಯಿನವು ಇಂಚಿಪಗ. ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿಯೆರ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನ "ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು" ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಅನುವಾದಿನ ಪದ್ಯೊ ಸಂಕಲನೊ. ವುಂದೆಟ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ದ ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಸುಮಾರ್ ಐವತ್ತೊಂಜಿ (51) ಪದ್ಯೊ ಉಂಡು. ಈ ಐವತ್ತೊಂಜಿ ಕವಿಕ್ಕುಳುಲಾ ಕ್ರಿ.ಶ. 1500ಡ್ದ್ 1900 ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತಿನ ಕಾಲ ಘಟ್ಟಡ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧೊ ಬೊಕ್ಕ ಅಪರಿಚಿತೆರ್ ಆದುಳ್ಳೆರ್. ಎಡ್ಮಂಡ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್, ಟಾಮಸ್ ಲಾಡ್ಸ್, ವಿಲ್ಯಮ್ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಷೆಲ್ಲಿ, ಬ್ಲೇಕ್, ಜಾನ್ ಮಿಲ್ಟನ್, ಕೀಟ್ಸ್, ರಾಬರ್ಟ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಇಂಬ್ಲೆಕ್ಸ್ ನ ಕಾವ್ಯಲತ್ತಂದೆ ಕೆಲವು ಪುದರ್‌ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಂದಿನ ಕವಿಕ್ಕುಲೆನ ಕಾವ್ಯೊಲಾ ವುಂದೆಟ್ ವುಂಡು.

ಕನ್ನಡೊಡು 1924ಡ್ ನವೋದಯದ ಆರಂಭೊಗ್ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಕ್ಕುಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತೊಲೆನ್ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕೊ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿಯೆರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಡ್ದ್ ಪೆಜ್ಜ್‌ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ದು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪ್ರಪಂಚೊನು ಭಾರೀ ಸೋಕುಡು ಅನಾವರಣ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅನುವಾದಿತ ತುಳು ಪೊಸ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್‌ವುಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೇತೆ ಪಣೊಡೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಇಡೀ ಸಂಕೊಲನೊದ ವಸ್ತು ಮೋಕೆ. ಬೈರನ್, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಶೆಲ್ಲಿ ಇಂಚ ಮಾಂತ ಕವಿಕ್ಕುಲು "ಮೋಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ದೀತಿನ ಒಂಜಿ ಚಿಂತನೆನ್ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರೂಪೊಡು ಕಾವ್ಯರೂಪೊಡು ಚಿತ್ರಿಸಾದೆರ್. ಅಯ್ನ್ ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿಯೆರ್ ಭಾರೀ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತ್ತೆರ್. ಎಲಿಜಬೆತ್ ಬಾರೆಟ್ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಬರೆತಿನ "ಮುಲ್ಪಲ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೀತಿಗಾದ್ ಮಾತ್ರ" ಪನ್ಪಿನ ಕವಿತೆಡ್

ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ಪುವಂಡ ಈ ಎನನ್
ಮಲ್ಪು ಪ್ರೀತಿಗಾದ್ ಮಾತ್ರ
ಪನಡ ಈ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರೀತಿ

ಎನ ಪೊರ್ಲುಗಾದ್ಂದ್
ಎನ ಪಾತೆರದ ಪೊರ್ಲು, ನಡತೆದ ಪೊರ್ಲುಗಾದ್ಂದ್
ಅತ್ತ್ಂಡ, ಏಪನೋ ಒಂಜಿ ದಿನ
ನಿಕ್ಕೆನಡ್ಡ್ ದಾದೆಗೋ ಎದೆದಿಂಜಿ ಬತ್ತ್ ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ಂದ್
ಉಂದು ಪೂರ ಒಂಜಿ ದಿನ ಬದಲಾವೆರೆ ಯಾವು,
ಆತ್ತ್ಂಡ, ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಆಣೇ
ಬದಲ್ಲಾತ್ಂಡ್ ನಿಕ್ಕ್ ತೋಜ್ಯೆರೆಯಾವು,
ಅಂಚ ಬತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿ
ಅಂಚನೇ ಪಿರ ಪೋಯರೆ ಯಾವು
ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ಪುಡ ನಿನ್ನವೇ ಕುರುಣೆದ ಕೈ
ಒರೆಸ್ನೆಕ್ ಎನ್ನ ಕನನೀರ್,
ಕನನೀರ್ ಆಜಿದ್ ಪೋವು
ಆಜಿಯೆರಾವಂದತ್ತಾ ಪ್ರೀತಿ ಅಯ್ತ ಜತೆಟ್.
ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ಪುಲ ಎನನ್ ಬಜೀ ಪ್ರೀತಿಗಾದ್
ಏಪೊಗುಲ ಮುಗಿಯಂದಿ ಪ್ರೀತಿಗಾದ್

ಇಂಚ ಅನುವಾದೋನು ಅತಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ದು ವುಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಕಾಣಿಗೆ ದೀದ್ ಬೆಳಗಾದೆರ್.

ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೋ ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವೇದವತಿ (1999)

ಕನ್ನಡೊದ ಜನಪ್ರಿಯ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶೆ ಬರೆಯಿನ ಕನ್ನಡ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊನು ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವೇದವತಿ, ಮಂಗಳೂರು ಇಂಬೆರ್. ತುಳು ಜನೊಕ್ಕು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತೊ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕಾವ್ಯೊಲು ಭಾರೀ ಅಪರಿಚಿತ ಅತ್ತ್. ದುಂಬುದ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಕಾವ್ಯವಾಚನೊ ಮಾಂತ ವುಂದೆಡ್ಡೇ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಆಂಡ ಈ ಕಾವ್ಯೊಲು ತುಳುಕ್ಕು ಭಾಷಾಂತರ ಆತಿತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಕನ್ನೊಡೊದ ಮಲ್ಲ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪೆರೆ ಶುರು ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀ. ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್. ಆರೆನ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತೊದ, ಬೊಕ್ಕ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಅನುವಾದೊ ಇಡೀ ಅನುವಾದೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ ಒಂಜಿ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಂಡ್. ಆರ್ ಪಾಡಿಕೊರ್ನ ತಾದಿ ಬೊಕ್ಕದಕುಳು ಲಾಯಿಕ್ಕಡ್ ದೊಂಕ್ದೆರ್. ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಇಂಚ ಒಂಜಾತ್ ಜನೊ ಈ ಅನುವಾದ ಕೈತ್ ಕೈಂಕರ್ಯೊನ್ ಮುಂದುವರಿಸಾಯೆರ್.

ಡಿ. ವೇದವತಿಯೇರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅಲಂಕಾರೊ, ಎಡ್ಡೆ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣೊ ಸತ್ತ್ವಡ್ದ್ ಸೇರ್‌ನ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊದ ವಸ್ತು ನಿರೂಪಣೆನ್, ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಸಂದೇಶನ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದೋ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ಆರೆನ್ ಸ್ವಂತಿಕೆಲಾ ಬರ್ಪಿಲೆಕಾ ತೂವೊಂದೆರ್. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ 34 ಸಂಧಿಡ್ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ್ ಸುಮಾರ್ 1900 ಪದ್ಯೊಲಿತ್ತಿಂಡ್, ಈ ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊಡು 21 ಸಂಧಿಡ್ 1055 ಪದ್ಯೊಲುಂಡು. ವರ್ಣನಾ ಭಾಗೊನು ಎಚ್ಚ ವಿಸ್ತರಿಸಂದೆ, ಮೂಲಕಾವ್ಯ ಧ್ವನಿಕ್ಕ್, ವಿಷಯೊಗ್ ಧಕ್ಕೆ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ವಾರ್ಧಕೊ ಷಟ್ಪದಿದ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪೊನು ದೀವೊಂದು ಲಲಿತ ಲಯಟ್ಟ್ ಪ್ರಾಸಸ್ಥಾನನ್ ದೀವೊಂದು, ಕಾವ್ಯೊಗೊಂಜಿ ಬಿಗಿ, ಶೋಭೆನ್ ಕೊಣಬರ್ಪಾವುನೆಟ್ಟ್ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇದವತಿಯೆರ್‌ನ ಶ್ರಮೊ ವ್ಯರ್ಥವಾತ್‌ಜ್ಜಿ. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೋ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಕಥೆಕ್ಕಲೆನ ಗೂಡ್. ಅವ್ವೆನ್ ಮಾಂತಾ ಸೇರಾದ್ ಭಾರೀ ರೋಚಕವಾದ್ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ವೇದವತಿ.

ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊದ ನಾಂದಿ ಪದ್ಯೊಲು
ಕಷ್ಟೊಲೆನ್ ಕಳೆಯುನಂಚಿನ ಓ ಗಣಪತಿಯೇ
ಇಷ್ಟಕೊರು ಪಂಡೊಂದು ಏನಡ್ಡ ಬೂರೊನುವೆ ಅ
ನಿಷ್ಟದಾ ಗ್ರಹಗತಿನ್ ತಿರ್‌ಗಾವ್‌ದೆಂಕ್ ಹರಸ್‌ಂದ್ ನಟ್ಟೋನುವೇ
ದುಷ್ಟತನತ ವಿಚಾರೊ ಬುದ್ದಿಡೋಲಾಂಡಲಾ
ನಷ್ಟ ಆವಾಂದಿನಂಚ ಎನನ್ ಈ ಒಲ್ಮೆ
ಇಷ್ಟೊಡೇ ಕೈಪತ್‌ದ್ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಟೇ ಕೃತಿನ್ ಬರೆಪಾಲಾಂದ್ ಕೇಂಡೊನುವೇ ॥ ೧ ॥

ಅಪ್ಪೆ ಶಾರದ ಮಾತೆ ನಿನ್ನೊಲುಮೆಡೇ ಏನ್
ತಪ್ಪು ಅಟೆ ತಿದ್ದೋಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತೆದಿ ಆಯೆ
ಒಪ್ಪುಸಾಯೆರೆ ಎಂಕ್ ಮನಸ್ ಉಕ್ಕೇರುಂಡು ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿನ ಬಲ್ಮೆನ್
ಬೆಪ್ಪು ಆವಂದಿನಂಚ ಎನನ್ ಈ ನಡಪಾವು
ನೆಪ್ಪು ನೇಮೊಡು ಉಂದೆನ್ ಬರೆಪಿ ತಾಕತ್ ಎಂಕ್
ಒಪ್ಪೊಡು ಕೊರುದೇವಿ ಸರಸ್ವತಿ ಬಮ್ಮೆರೆ ರಾಣಿ ಜ್ಞಾನ ನಿಧಿ ನಿನ್ನೊಲ್ಮೆನ್
(ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ – 1999)

ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರೊ ಶತಕೊ– ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ (2004)

ತುಳು, ಸಂಸ್ಕೃತೊ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ ಭಾರೀ ಪಾಂಡಿತ್ಯೊ ಉಪ್ಪುನ ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜೆರ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತಿನ ಕೃತಿ ಉಂದು.

ಈ ಕಾವ್ಯೊನು ಕನ್ನಡ್‌ಡ್ ಬರೆತಿನಾಯೆ ಪುಲಿಗೆರೆತ್ತ ಸೋಮನಾಥೆ. ಮೂಲಕವಿ ಅಕ್ಷರವೃತ್ತ ಛಂದಸ್ಸ್‌ಡ್ ಬರೆತಿನ ಈ ಕಾವ್ಯೊನು ಅವ್ವೇ ಛಂದಸ್ಸ್‌ಡ್ ತುಳುಟ್ಟ್‌ಲಾ ಬರೆದ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿನಾರ್. ವುಂದೆಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜೆರ್ ಪುರಂದರದಾಸೆರ್‌ನ ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್(1999). ಅಯಿಕ್ಕಾರ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಅಕಾಡೆಮಿತ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಲಾ ಪಡೆತ್ತೆರ್. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತೊಕೊ ಪಣ್ಪಿನ ಈ ಎಲ್ಯ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಪೀಠಿಕೆದ ರಡ್ಡ್ ಪದ್ಯೊಲತ್ತಂದೆ, ನೂದು ಪದ್ಯೊಲೆನ್ ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯೊದ ಕೂಡೊಳಿಗೆಡ್ ಭಾರೀ ಲಾಯಿಕ್ಕ್‌ಡೇ ಬರೆತೆರ್

ಕೆಲವೂ ಬಲ್ಲಿದೆರೆಡ್ದ್ ಕಲ್ತ್ ಕೆಲವೊಂಜೀ ಶಾಸ್ತ್ರೆಂ ಕೇಂಡ್‌ದ್ದೇ
ಕೆಲವೂ ಮಲ್ಪಿನವೇನ್ ತೂದು ಕೆಲವೊಂಜೀ ಜ್ಞಾನೊಡೇ ಗ್ರೈತ್‌ದ್ದೇ
ಕೆಲವೂ ಸಜ್ಜನೆರೊಟ್ಟುಗಿತ್ತ್ ತೆರಿದ್, ಸರ್ವಜ್ಞೆಯಾಪೇನರೇ,
ಪಲವೂ ಪಳ್ಳೊ ಸಮುದ್ರೊದೇ, ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ ॥ ೧ ॥

ತಪ್ಪುಗು ತರೆದೆಂಡ– ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಮೂಲ್ಕಿ (2005)

ಮೂಲ್ಕಿದ ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿಯೆರ್ ಬರೆದಿನ ತಪ್ಪುಗು ತರೆದೆಂಡ ಪನ್ಪಿನ ಕಾವ್ಯ ಗುಚ್ಛ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆ ಬರೆದಿನ ಕೀಚಕವಧೆ ಪ್ರಸಂಗೊನು ಆಧಾರವಾದ್ ದೀವೊಂದು ಅಯಿತ್ತ ನಿರೆಳ್‌ದ ಒಂಜಿ ಭಾವಾನುವಾದ ಅಂದ್ ಪಣ್ಪೆರ್. ವುಂದೊಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರೊ ಕಾವ್ಯ. ಅನುವಾದೊಂದು ನೇರವಾದ್ ಪಣಿಯೆರಾಪುಜ್ಜಿ. ಮೂಲ ಕತೆನ್ ತುಳುಕ್ಕ್ ಕಣನಗ ಮಸ್ತ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪದಬಂಧೊ, ಭಾಸೆದ ಬಿಗು ಬಳಕೆಡ್ದ್, ಒಂಜಿ ಪೌರಾಣಿಕ ವಿಷಯೊನು, ಮುಲ್ಪದನೇ ಪರಂಪರೆಡ್ ಕೊಣಬತ್ತ್‌ದ್ ಚಿತ್ರಿಸಾಯಿನವು ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇಂಚಿಪಗ ಬತ್ತಿನ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಪರಂಪರೆನ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತಿನವು ಅಳಿವೊಂದಿಪ್ಪುನ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಗೌರವೊ ಕೊರ್ಪಿನ ಲೇಖಕೆರ್‌ನ ಆಶಯೊ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಪುಂಡು.

ಅಡ್ಡ ಬೂರೊಂಡೆ– ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ (2005)

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕನ್ನಡೊದ ಆಧುನಿಕೊ ಕವಿ ಬಿ.ಎ. ಸನದಿ ಇಂಬೆರೆನ 'ನಮನ' ಪನ್ಪಿನ ಪದ್ಯೊ ಪುಸ್ತಕನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿಲು. ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ತುಳು ಕೆಲಸೊನು, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಎಡ್ಡೆನೆ ಬುಳೆಪ್ಪಾವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಶ್ರೀ ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ ಇಂಬೆರ್ ಸುಮಾರ್ ಇರುವತ್ತೆಣ್ಮ ಕನ್ನಡೊ ಕಬಿತೆಲೆನ ಗೊಂಚಲೆನ್, ತುಳುಕ್ಕು ಭಾರೀ ಸೋಕುಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಪೊಸ ಕಾವ್ಯೊಲು ಅನುವಾದೊ ಆನಗ ಒಂಚೂರು ಸೊರಗ್‌ನಲಾ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿಲೆಡ ಬಿ.ಎ. ಸನದಿಯೆರೆಗ್ ಸಮಾನವಾಯಿನ ಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯೊನು ತುಳುಟ್ಟ್ ಇಪ್ಪುನೊ ಕಾರೊಣೊ ಅನುವಾದೊನು ಆತ್ ಲಾಯಿಕ್ಕ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅರ್ಥ ಆಯಿಜದೇ (ಅರ್ಥವಾಗದೇನೇ?) ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ, ಇನಿಯೇ ಬರಡ್ (ಇಂದೇ ಬರಲಿ) ಬೊಲ್ಪುದ ಬಿತ್ತ್ (ಬೆಳಕಿನ ಬೀಜ) ಕಾಲೊದ ಪನಿಕುಲು (ಕಾಲದ ಹನಿಗಳು) ಮಾಂತ ಎಡ್ಡೆ ಪದ್ಯೊಲಾದ್ ತೋಜುದು ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳು ನಡಕೆದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಅನುಭವೊ ವುಪ್ಪುನ ಕಾರೊಣೊ ಆರೆನ ಅನುವಾದೊ ಕೆಲಸೊ ಎಡ್ಡೆ ಆದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳುಕ್ಕು ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಪ್ರವೇಶೊನ್ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿಯೆರೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಯಿಂಬೆರೇ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್.

ಉದಾರ್ಮೆಗಾದ್: ಬಿ.ಎ.ಸನದಿಯರೆನ 'ಹೊರಗಿನ ಮಂದಿ' ಕವನದ ಅನುವಾದೊ

ಪಿದಾಯಿದಕುಲು

ಎಂಕುಲಂತೂ ಪಿದಾಯಿದಕುಲು
ಪಿದಾಯಿಯೇ ಒರಿದಿನಕುಲು !
ಉಲಯಿದಕುಲು ಲೆಪ್ಪಡ್-ಬುಡಡ್
ಅಕುಲು ಎಂಕಲ್ನಕುಲೂಂದು ತೆರಿಯೊಂದಿನಾಕುಲು
ಎಂಕುಲುಲ ಅಕುಲುಲ ಒಂಜೇ ಕುಟುಮ
ಪುಟುದು ಬಲದಿನಿ ಒಂಜೇ ಊರು!
ಮಲ್ಲಾಯೇ – ಪಾಪ ದಾಯೇಂದ್ ಎನ್ನಂದೆ
ಜಾತ್ರೆಡ್ ಒಯಿದಿನಿ ಒಂಜೇ ತೇರ್ !
ಉಲಯಿದ ಬೂರು ಪರಡೊಂದು ಪೋನಗ
ಎಲ್ಲಿಂಟಾಂಡ್ ಸಂಸಾರೊಗು ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲ್
ಪದಯಿ ಪೋದು ಬೆಗರ್ ಸೀಂಟ್‌ದ್ ಸೊಂದಿಯ
ಸಾರ್ಥಕ ಅಂಡ್ಂದ್ ಎನ್ನ್ಂಡ್ ಬುಡಿನ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲ್ !
ಕಡತ್ತ್ ಪೋಯೆಡ ದಾನೆ ಆಂಡ್
ಮದತ್ತ್ ಬುಡ್ತೆನಾ ಯಾನ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲ್ !
ಎಲ್ಲಿ-ಮಲ್ಲೆ ಎಂಚಿನಲಾ ಉಪ್ಪಡ್, ಎದ್‌ರೆದ್‌ರ್ ಆಂಡ
ನೆನಪು ಆವಂದೆ ಕುಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲ್ ॥

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು – ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲು (2006)

ಕನ್ನಡೊಡು ವಚನೊಲೆಗ್, ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಲೆಗ್, ಇಂಚಿಪಗದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಯೆರ್ ಬರೆತಿನ ಮಂಕುತಿಮ್ಮೊನ ಕಗ್ಗೊಗು, ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ರ್ ಬರೆಯಿನ ಇಂದ್ರಚಾಪೊಗ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಬೇಡಿಕೆ ವುಂಡು. ಆತ್ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲಾದ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಚಲಾವಣೆಡ್ ಉಂಡು. ಅನುಭವೊತ್ತ ಚಿಂತನೆಲಾದುಪ್ಪುನ ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಲು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾಯಿನ ಮೌಲ್ಯಲೆನ್ ಪಡೆಯೊಂದಿಪ್ಪುನತ್ತಂದೆ, ಅಯಿತ್ತ ಅಗತ್ಯೊ ಇನಿಲಾ ತೋಜುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲ್ ವಾ ಭಾಸೆಡ್ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ಜನೊ ಅಯ್ನ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ದೆತೋಣುವೆರ್. ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತಿನ ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಲು ತುಳುಭಾಸೆಗ್ ದಕ್ಕಿನ ಭಾರೀ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ಕೃತಿಂದೇ ಪಣೊಡಾಪುಂಡು.

ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವದು ಹೆಜ್ಜೇನು ಸವಿದಂತೆ ಈ ತ್ರಿಪದಿನ್ ಅನುವಾದೊ ಇಂಚ ಮಲ್ದೆರ್

ಸಜ್ಜನೆರೆ ಸಂಗೊ ಅವು ಪಜೆಲ್‌ದ್ ತಿಂದಿಲೆಕೊ
ದುರ್ಜನೆರೆ ಕೂಟೊ ತಡಿತೊನುನ ಮಾತ ಬೆಂದ್‌ರ್‌ದ
ರೊಜ್ಜುಕುರೆನೀರ್‌ಲೆಕೊ ಸರ್ವಜ್ಞ ॥ 7 ॥

ನಣೊಂಜಿ:–
ಸತ್ಯವಂತೆರೆ ಕೂಟೊ ಸತ್ಯಸಕ್ಕರೆನೆಯಿಲ
ಸತ್ಯದಾಂತಿನ ಜನೊತ ಕೂಟೊ ಬೇಲಿಡ್ ಒತಿಕೇತ ಅವು
ಇತ್ತೊಂದು ಪರೊತಿಲೆಕೊ ಸರ್ವಜ್ಞ ॥ 9 ॥

ಇಂಚ ಆರೆನ ಒಂಜೊಂಜಿ ರಚನೆಲಾ ತುಳು ಭಾಸೆದ ಬುಳೆವಣಿಗೆದ ಸಾಧ್ಯತೆನ್ ತೋಜಪ್ಪಾವುಂಡ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಆವರಣೊನ್ ಭಾರೀ ಪೊಲ್ಹುಡ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಸಮಾಜೊದ ಆರೋಗ್ಯೊ, ನರಮಾನಿಗ್ ಸತ್ತ್ವೊಕೊರ್ಪಿನೊ ಮೌಲ್ಯೊಲೆನ್ ಸರ್ವಜ್ಞೆ ತನ್ನೊ ತ್ರಿಪದಿಲೆಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಪೋತೆರ್. ಅಯಿಕ್ಕ್‌ಲು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಕ್ಕುಲೆಗ್ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣೊ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ನೆಲೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯರೆ ಸಹಾಯೋ ಮಲ್ಪುನ ಅನುವಾದೋವಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ತನ್ನೊ ಜೀವನದ ಅನುಭವೊ ಲೋಕಾನುಭವೊಗುಲೆನ ಮಲ್ಲ ರಾಶಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಿನವು ವಿಶೇಷೊ. ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರೊಡ್ದುಲಾ ಎಚ್ಚ ವಚನಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಪದಿನ್ಯೈನ್ ಅದೆಟ್ ವಚನೊಲು ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶೋಭಾನೆ – ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ (2006)

ಸೋದೆಮಠ, ಉಡುಪಿ ಮುಲ್ಪದ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಲು ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶೋಭಾನೆ ಪದಕ್ಕುಲೆನ್ ಇಂಚಿಪ್ಪಗ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯೆರ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅಯಿಟ್ ನೂತ್ತ ಪದಿನಾಲ್ ಪದ್ಯೊಲುಳ್ಳ, ಮೂಲ ಪದ್ಯೊದ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಯ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸತ್ವೊ, ಸ್ವರೂಪೊನು ಒರಿಪ್ಪಾವುಲೆಕ್ಕೊ, ಶಬ್ದೊ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪಂದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನೊಡೊ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಬಳಸೊಂದು ಶಿವಳ್ಳಿ ತುಳುಟ್ಟ್ ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶೋಭಾನೆಡ್ ದಾಂಪೊತ್ಯೊ ಜೀವನೊದ ಆದರ್ಶವುಂಡು. ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ದೇವೆರೆನ ಜೀವನೊನು ಆದರ್ಶವಾದ್ ದೀವೊಂದು, ನಮ್ಮೊ ಜೀವನೊಲುಲಾ ನರಮಾನಿ ಚಿಂತನೆಡ್ದ್, ದೇವ ಚೈತನ್ಯೊಗು ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಶೆಯೋ ಈ ಕೃತಿಟ್ಟ್ ಉಂಡು.

ಉದಾರ್ಮೆಗ್:

ಶೋಭಾನೆ ಪಣ್ಲೆಯೇ ಸುರರೆಡ್ ಸುಬಗೆರೆಗ್
ಶೋಭಾನೆ ಪಣ್ಲೆಯೇ ಸುಗುಣೆರೆಗ್
ಶೋಭಾನೆ ಪಣ್ಲೆಯೇ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮರಾಯೆರೆಗ್
ಶೋಭಾನೆ ಪಣ್ಲೆಯೇ ಸುರಪ್ರಿಯೆರೆಗ್ ॥ ಶೋ ॥
ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣೆರೆ ಚರಣೊಂಕು ಶರಣನ್ಪೆ
ಪಕ್ಷೀವಾಹನ್ನೆರೆಗ್ ನಮಿಪುವೆ ॥
ಪಕ್ಷೀವಾಹನ್ನೆರೆಗ್ ನಮಿಪುವೆ ಅನುದಿನೊ
ರಕ್ಷಿಪೊಡು ನಮ್ಮೊ ವಧುವರೆರೆನ್ ॥

ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊವಾಯಿನ ನಾಟಕೊಲು

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅವುಲಾ ಕುಡ್ಲಡ್ ಎಚ್ಚಾದ್ ಕನ್ನೊಡೊದ ಕಂಪೆನಿ ನಾಟೊಕೊಲು ಬತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೆಲವೆರ್ ಕಂಪೆನಿ ನಾಟೊಕೊಲೆಡ್‌ಲಾ ಇತ್ತೆರ್ ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊಲಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತನ್ಕಲೆನ ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆಡ್‌ಲಾ ನಾಟಕೊ ಬರೆಯೋಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಸೆ ಚಿಗುರ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದಾವರ ತುಳುಟ್ಟ್ ನಾಟಕೊ ಬರೆಪಿನೇಕ್ ಚಾಲನೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಆರಂಬೊಡ್ದು ಸ್ವಂತೊ ನಾಟೊಕೊಲು ಬತ್ತೊ. ನಾಟೊಕೊಲೆನ್ ಆಯಾ ಸಂದೊರ್ಭೊಡು ಅನುವಾದೋ ಆತ್ ಅಗತ್ಯ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಅಯಿತ್ತ ಸ್ವರೂಪ, ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಲೆಡ್ ಆತೊಂಜಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಆಧುನಿಕವಾಯಿನ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಅಂಶೊಲು ಎಚ್ಚಾದ್ ಅಪಗದ ತುಳು ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆಡ್ದಾವರ ತುಳುತ್ತ ಕಲಾ ರಚನಾ ಸಾಧ್ಯತೆಲುಲಾ ಆಧುನಿಕವಾಯಿನ

ಸಂದರ್ಭೊನು ಪಡೆದಿತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಅಪಗೊದ ತುಳುನಾಟಕೊಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಾಯಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಪುನ ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಯಿನ ವಸ್ತುಲೆನ್ ದೀವೊಂದು ನಾಟಕ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಎಣ್ಪನೆ ದಶಕೊಡು ತುಳುತ್ತ ಜನೊ ಪರೊಭಾಷೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಕೃತಿಕುಲೆಟ್ ಆಯಿನ ಮಸ್ತ್ ಬದಲಾವಣೆಲು, ಆಧುನಿಕೊ ಚಿಂತನೆಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆದ ಸ್ವರೂಪೊನ್ ಅರ್ಥೊ ಮಲ್ತೊಂಡೇರ್. ತುಳುಕ್ಕು ಈ ಅಗತ್ಯೊಲೆನ್ ಮನನ ಮಲ್ತ್‌ನ ಕೆಲ ಲೇಖಕೆರ್, ತುಳುಟ್ಟ್‌ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಲು ಮೂಡ್‌ದ್ ಬರ್ರ ಕಾರಣವಾಯೆರ್. ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಆಧುನಿಕೊ ಚಿಂತನೆಲು ಇತ್ತಿನ ನಾಟಕೊಲು ಬತ್ತಿನ ಪಂಡ ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಕಿಶೋರ್‌ರೆನ ಯಯಾತಿ ಪನ್ಪಿನವು. ತುಳುತ್ತ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಆಧುನಿಕೊವಾಯಿನ ಚಿಂತನೆಲು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಆತೊಂಜಿ ಮೈಜಿಂಜಿದ್ ಬೈದಿಜ್ಜಿ.

ಯಯಾತಿ- ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಕಿಶೋರ್ (1981)

ತುಳುಟ್ಟು ಬತ್ತಿನ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಅನುವಾದಿತ ನಾಟಕೊ ಪಂಡ ಯಯಾತಿ. ಬರೆಯಿನಾರ್ ಬಿ. ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಕಿಶೋರ್ ಬಪ್ಪನಾಡು. ಕನ್ನಡೊಡು ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಬರೆತಿನ ಯಯಾತಿ ನಾಟಕೊ ಒಂಜಿ ಭಾರೀ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿನ ಕಲಾಕೃತಿ. ಮಹಾಭಾರತೊದ ಯಯಾತಿ ಉಪಾಖ್ಯಾನನ್ ದೀವೊಂದ್ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರಾದ್ ಒಂಜಿ ನಾಟಕೊನು ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವೈಚಾರಿಕೊ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಕಲಾಕೃತಿವುಂದು. ವ್ಯಾಸೆರ್ ಬರೆಯಿನ ಮಹಾಭಾರತೊದ ವಸ್ತುನು ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊಸ ಒಂಜಿ ತಂತ್ರೊಡ್ ಬರೆಯಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ನಾಟೊಕೊ. ಕನ್ನೊಡೊದ ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡೆರೆನ ನಾಟೊಕೊನು ಒಂಜಿ ಚೂರುಲಾ ಧಕ್ಕೆ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಹಿರಿಮೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಕಿಶೋರ್ ಬಪ್ಪನಾಡ್ ಇಂಬೆರೆಗ್ ಸಲ್ಲುಂಡು. ತುಳು ನಾಟಕೊಡು ಆನಿಗ್‌ಲಾ, ಇತ್ತೆಲಾ ಹಾಸ್ಯೊ, ವ್ಯಂಗ್ಯೊ, ಮಾಂತ ಮಸ್ತ್ ಉಂಡ್. ಅಂಚಿತ್ನಾ ನಾಟಕೊಲು ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಬರೊಂದುಂಡು. ತುಳುಟ್ಟು ವೈಚಾರಿಕವಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕ್‌ಲು ಬರಂದಿತ್ತಿನ ಕಾರೊಣೊ ತುಳು ಪರಿಸರಕ್ಕ್ ಅವು ಬೋಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್, ಈ ನಾಟೊಕೊನು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೇರ್ ತೋಜುಂಡು. ತುಳು ಪರಿಸರೊಕ್ಕ್ ಈ ವೈಚಾರಿಕೊ ವಿಚಾರೊ ಒಂಜಿ ಚೂರು ಜಾಸ್ತಿ ಅಂದ್ ಆಂಡಲಾ, ತುಳುಟ್ಟು ಬತ್ತಿನ ಈ ನಾಟಕೊಡು ವುಪ್ಪುನ ನಾಟಕೀಯತೆ, ಸಂಘರ್ಷ, ಹುಡುಕಾಟೊ ವುಂದು ಮಾಂತ ತುಳು ಓದುನಕುಲೆಗ್ ಅರ್ಥವಾಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಉಂಡು. ಆ ಕಾರಣೊಗು ವುಂದೊಂಜಿ ಅಪೂರ್ವವಾಯಿನ ತುಳು ನಾಟಕೊ ತುಳುಟ್ಟು ಸುರೂತ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಯಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನವು.

ಕಾಬೂಲಿವಾಲ– ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1986)

ವಿಶ್ವೋಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರೆರ್‌ನ ಕಾಬೂಲಿವಾಲೊ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟೊಕೊನು ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು. ಆರೆನ ಒವ್ವೇ ಅನುವಾದೊಲು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ನೆಲೆಗಟ್ಟ್‌ನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೋಜಾವುನ ಆಶೊಲೊಡು ಬತ್ತಿನವು. ಠಾಗೋರೆರೆನ ಕಾಬೂಲಿವಾಲ ನಾಟಕೊಲ ಈ ಹಿನ್ನಲೆಡ್ ಭಾರೀ ಲಾಯಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನವು. ಕಾಬೂಲಿವಾಲ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ಒರಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾರುನಾಯೆ. ಊರೂರು ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲ್ ಆಯನ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿಗ್ ಒಳಗಾದ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒವ್ವೊ ಒಂಜಿ ಕಾರಣೊಗ್ ಕೊಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಜೈಲ್ ಸೇರ್‌ದ್, ಶಿಕ್ಷೆ ಮುಗಿತ್ತ್‌ದ್ ಬನ್ನಗ ಅವ್ವೇ ಇಲ್ಲಡ್ ತನ್ನೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತಿನ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಪನ್ಪಿನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಮದ್ಮೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿರ ತನ್ನೂರುಗ್ ಪೋಪೆ. ಇಂಚ ಆಯನ ಪ್ರೀತಿ, ಆಯಗ್ ಉಪ್ಪುನ ಮಾನವೀಯತೆದ ಅಂತ:ಕರಣ ವುಂದು ಮಾಂತ ಈ ನಾಟಕೊಡು ಮೂಡುದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದ ಆನಗಲಾ ಅಯಿತ್ತ ಮೂಲ ವಿಚಾರೊಗು ದಾಲ ಧಕ್ಕೆ ಬರಂದಿನವು ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್‌ನ ಅನುವಾದಿತೊ ಕೆಲಸೊಡು ಆರೆಗುಪ್ಪುನ ಹಿರಿಮೆನೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಸೂದ್ರೆ ಏಕಲವ್ಯೆ– ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1986)

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಳೆನ ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಬೊಕ್ಕ ವರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರೆನ ಬೆರಳ್ಗೆ ಕೊರಳ್ ಅತ್ತಂದೆ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯೆರೆನ ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನಲು ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ್ ಸೂದ್ರೆ ಏಕಲವ್ಯೆ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟಕೊನು ಬರೆಯೆರ್. ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕುವೆಂಪುಯೆರ್ ಮಹಾಭಾರತೊಡು ಬರ್ಪಿನ ಏಕಲವ್ಯನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಿಲೆಟ್ ಚಿತ್ರಿಸಾದೆರ್. ಕುವೆಂಪುಯೆರ್‌ನ ಏಕಲವ್ಯೊ ನಾಟಕೊಡು ಏಕಲವ್ಯನ ಬಿರೆಲ್ ಪೋನೆಕ್ ತರೆ ಕೊರೊಡಾಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ದ್ರೋಣೆನ ಬಲಿತ್ತ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್‌ಂಡ, ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಳೆನ ದ್ರೋಣೆ ಕ್ರೂರಿಯತ್ತ್, ಏಕಲವ್ಯಗ್ ಆಯಿನ ಗಾಯೊನು ತನ್ನವೇ ಕುಂಟ್‌ಡ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕನಿಕರೊ ತೋಜಿಪ್ಪಾವೆ. ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳೆನ ಶೂದ್ರೆ ಏಕಲವ್ಯಡ್ ದ್ರೋಣೆ ಬಾರಿ ತಮಾಸೆಗ್ ಬಿರೆಳ್ ಕೇಣ್ಣೆಕ್ ಅಪಗನೆ ಬಿರೆಲ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಏಕಲವ್ಯನ್ ತೂವೊಳಿ. ಈ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಮಹಾಕವಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಏಕಲವ್ಯನ್ ದೆತೊಂದು, ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ಏಕಲವ್ಯನ ಚಿತ್ರನ್ ಕೊರ್ದು ಯಶಸ್ವಿಯಾತೆರ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕೊಲೆನ ಛಾಯೆಡ್ ಬರೆದ್, ಆಧುನಿಕವಾಯಿನ ಚಿಂತನೆನ್ ದೀವೊಂದು, ಒಂಜಿ ಪೊಸರೂಪೊದ ಅನುವಾದಿತ ನಾಟಕವಾದ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲು.

ಕನತ್ತ ಪೊಣ್ಣು– ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್

ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿ ಭಾಸಕವಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿನ ಸ್ವಪ್ನವಾಸವಾದತ್ತಾ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟೊಕೊದ ಭಾಷಾಂತರನೇ ಕನತ್ತ ಪೊಣ್ಣು. ಉಂದೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊದ ಕವಿ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್, ತುಳುತ್ತ ನೆಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ವುಂದೆಟ್ ಬರ್ಪಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರೊಲಾಯಿನ ಯೌಗಂಧರಾಯಣ, ವಾಸವದತ್ತಾ, ಪದ್ಮಾವತಿ ಮೊಕ್‌ಲೆನ ಸಂಭಾಷಣೆಲು, ಆಶಯೊಲು ಒಂಚೂರು ಬೇತೇಂದ್ ತೋಜುಂಡಲಾ, ಅಕ್‌ಲೆನ ಸ್ವಭಾವ ಸಹಜವಾದ್, ತುಳುಕ್ಕ್ ಅಯಿನ್ ಕೊಣಬರ್ಪಿನ ಆರೆನ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ, ಸೋಪಜ್ಞತೆನ್, ಪುಗರೊಡೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಪನ್ಪಿನ ಮೇರು. ಕೃತಿನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಕೊರಿನ ಕೇಶವ ಭಟ್ರೆಗ್ ವುಂದೊಂಜಿ ಕಷ್ಟೊಂದು ಆದಿಪ್ಪಂದ್.

ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು – ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ (1995)

ಅಶೋಕ್ ಪಾಟೋಳೇ ಬರೆತಿನ ಸುಲಭಾ ಪಾಟೋಳೇ ನಾಟಕೊದ ರೂಪಾಂತರನ್ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿಲು. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಪೂರ್ಣ ರೂಪೊನು ತೂಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಈ ನಾಟಕೊ ಉಂಡು. ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲ ಕೈತಳೇ ಈ ನಾಟಕ ಆವೊಡುಂದು ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಈ ನಾಟಕೊ ತನ್ನೊ ಉಡಲ್ದ್ ವುಪ್ಪುನ ವಸ್ತುನ್ ಬಿಚ್ಚೊಂದು ಪೋನಗ ತೋಜುಂಡು.

ಪುರುಷೆ–ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರಾ (1998)

ಮರಾಠಿಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ನಾಟಕಕಾರೆ ಜಯವಂತ ದಳ್ವಿಯೆರ್. ಅರೆನ ಪುರುಷೆ ನಾಟಕೊದ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಮುಂಬೈದ ಸಾಹಿತಿ ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರಾ. ಆಧುನಿಕೊ ಸಮಾಜೊಡು ಶೋಷಣೆ ಒಳಗಾಪಿನ ಪೊಣ್ಣೊವೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ವಸ್ತು ಉಪ್ಪುನ ಈ ನಾಟಕೊಡು ಆಣ್ಣೊವೆಲೆನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆನ್ ಅಕ್‌ಲೆನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯೊಂದು ಒರ್ತಿ ಎಡ್ಡೆ ಉಸಾರ್‌ದ ಪೊಣ್ಣು ಎಂಚ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಕೊಣಬರುವಳ್ ಪಣ್ಪಿನವು ಈ ನಾಟಕೊಡು ತೋಜುದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಪೊಂಜೊವೆಲೆನ ಸಮುದಾಯಗ್ ಒಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಸಮರ್ಥನೆನ್ ಒದಗಿಸಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಈ ನಾಟಕೊಡು, ವಿಷಯದ ಮಂಡನೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಮರ್ಥನೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಂಭಾಷಣೆನ್ ಬಾರಿ ಲಾಯಿಕ್ಕ್‌ಡೆ ಬರೆದ್ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರಾ ಇಂಬೆರ್. ಆಂಡ ಉಂದು ಮುಂಬಯಿ ತುಳುಟ್ಟು ಈ ನಾಟಕೊ ಬಯಿದ್‌ಂಡ್ ಅಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ವುಂದೆತ ವಿಶೇಷತೆಲಾ ಅಂದ್.

ಕಾಲಚಕ್ರೊ– ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರಾ (1998)

ಜಯವಂತ ದಳ್ವಿಯೆರೆನ ನಣೊಂಜಿ ಮರಾಠಿ ನಾಟಕೊ ಕಾಲಚಕ್ರೊ. ವುಂದೆಗ್‌ಲಾ ತುಳುಟ್ಟ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರಾ. ಮೂಜಿ ಅಂಕ ವುಪ್ಪುನ ಈ ನಾಟಕೊಡು ಒಂಜಿ ಮಟ್ಟ ಸಂಸಾರದೊಳಾಯಿದ ಸಂಬಂಧದುಳಾಯಿ ವುಪ್ಪುನ ಭಾವುಕತೆ, ವ್ಯವಹಾರೊ, ಧೂರ್ತವಿಚಾರೊಲು, ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ವಿಹ್ವಲತೆದಲಾ ಚಿತ್ರಣೊ ವುಂದೆಟ್ ಉಂಡು. ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮಗ್ ತನ್‌ಕ್ಕುಲೆನ ಜೋಕುಳು ಪ್ರಾಯ ಆನಗ. ಬೋಡಾಪೆರೆಂದ್ ಆಣ್ ಜೋಕುಳೆನ್ ತಾಂಕ್‌ದ್, ಕಡೆಗಾಲೊಡು ಇತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳೇ ಮದಿಮೆ ಆಂಡಲಾ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ್ ತಾಂಕುನ, ಆಸರೆಯಾಪಿನ ದೃಶ್ಯದೊಟ್ಟುಗ್, ನಗರ ಜೀವನೊಡು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗೊ ಶ್ರೀಮಂತೆರ್‌ನ ನಡುಟು ಉಪ್ಪುನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಅಂಚನೆ ಅಲ್ಪವುಪ್ಪುನ ಮಾನವೀಯತೆದ ಬೊಲ್ಪು ವುಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಈ ನಾಟಕೊಡು ಜಯವಂತ ದಳ್ವಿ ಭಾರಿ ಲಾಯೊಕೊಡೆ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ಪೆರ್. ಆಧುನಿಕೊ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್‌ಲಾ ಈ ರೀತಿದ ಒಂಜಿ ಏರ್‌ಪೇರ್, ಜೀವನ ಶೈಲಿಡ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವುಂದು ಮಾಂತ ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡ್. ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರ ಈ ನಾಟಕೊ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇನಿತ್ತ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಜನಕ್ಕುಲೆನ ಮುಖವಾಣಿಯಾದ್ ಮೆರೆಪ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಬರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಸಮರ್ಥನಾಟಕೊವಾದ್ ಉಂಡು. ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರೆರೆನ ಈ ಅನುವಾದೋ ಈ ಬಗೆತ್ತ ಸಮರ್ಥನೆನ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಋಣ ಕಡ್ಪೆರಾವಾ – ಶಾರದಾ ಆರ್ ರಾವ್ (2001)

ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿಯೆರನ 'ಋಣ ಮುಕ್ತರಲ್ಲ' ಪನ್ಪಿನ ಕನ್ನಡೊ ನಾಟಕೊನು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ನರಮಾನಿನ ಸಹಜವಾಯಿನ ಗುಣಧರ್ಮೊದ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನ್ ತೊಜ್‌ಪಾವುನ ಒಂಜಿ ಪ್ರಯೊತ್ನ ಈ ನಾಟಕೊಡ್ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಬಿನ್ನೆ– ಪಾರ್ವತಿ ಜಿ. ಐತಾಳ್ (2004)

ಕುಂದಾಪುರದ ಭಂಡಾರ್ಸ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಆಯಿನ ಪ್ರೊ. ಪಾರ್ವತಿ ಜಿ. ಐತಾಳೆರ್ ಇಂಚಿಪಗ ಅನುವಾದಕಿಯಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೆದಿನಾರ್. ಮಲೆಯಾಳ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಆರ್ ತುಳುಕ್ಕಾದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಾಟಕೊಲು 'ಬಿನ್ನೆ' ಪಣ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಬಯಿದ್‌ಂಡ್. ರೂಪರ್ಟ್ ಬ್ರೂಕ್ ಇಂಬೆರೆನ ಲಿಥ್ವೆನಿಯಾ ನಾಟಕೊನ್ ಬಿನ್ನೆ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್‌ಲಾ, ಹೂ ಬೆರೆಸ್ ಪೋರ್ಡ್ ಇಂಬೆರೆನ ದಿ ಮ್ಯಾನ್ ಅಫ್‌ಸ್ಟೇರ್ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟಕೊನು 'ಆ ಇಲ್ಲ್‌ದಾಯೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಬಿನ್ನೆ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟಕೊಡು ತನ್ನ ಆಸೆ, ಆಶೋತ್ತರಲೆನ್ ತಣಿಸಾವೆರೆ ತನ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ತನ್ನ ಮಗೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯಂದೆ, ಆಯನ್ ಕೊಲೆಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಗೊತ್ತಾಪಿನ ಅಮ್ಮನ ಕತೆ ವುಂದೆಟ್ ಉಂಡು. ವುಂದು ಈ ಸಂಕಲನೊದ ಸುರುತ ನಾಟಕ ಆಂಡ, ರಡ್ಡನೆ ನಾಟಕೊಡ್ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಅಪಗಪಗ ಕೊಲೆ ಅಪಿನೆನ್, ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ್ತ ಕಾರಣೊನು ತೆರಿಯೊಂಬಿನ ಒಂಜಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಪತ್ತೇದಾರಿ ರೀತಿದ ಕತೆ ವುಂದೆಟ್ ಉಂಡು. ಈ ರಡ್ಡ್ ಆಂಗ್ಲೊ ಭಾಷೆದ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಭಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ನಾಟಕೊಡು ಕುತೂಹಲೊದ ಅಂಶೊ ಇತ್ತಿನವು ಅವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ರೂಪೊ ಆಂಡಲಾ ತುಳು ಭಾಷೆದ ಜನಕ್ಕುಲೆಗ್ ಖುಷಿಯಾಪಿಲೆಕ್ಕ ಅನುವಾದೋ ಮಲ್ತಿ ಹಿರಿಮೆ ಪಾರ್ವತಿ ಜಿ. ಐತಾಳೆರೆಗ್ ಸೇರುಂಡು.

ಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಶಲ್ – ಎಮ್.ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ (2006)

ಹಿಂದೀ ನಾಟಕಕಾರೆ ಶ್ರೀ ಸ್ವದೇಶ್ ದೀಪಕ್ ಬರೆತಿನ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಶಲ್ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟಕೊನು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡೊಗು ರೂಪಾಂತರ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಆಧಾರೊಡು ಎಮ್ ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರೆರ್ ತುಳುಕ್ಕು ರೂಪಾಂತರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಸೈನ್ಯೊಡು ನಡಪ್ಪುನ ಅಪರಾಧೊಲೆನ ವಿಚಾರಣೆಗಾದ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಶಲ್ ನಡಪುಂಡು. ಆ ವಿಚಾರಣೆದ ಘಟನೆನ್ ದೀವೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ್ ವಿಚಾರಣೆದುಳಾಯಿದ ರಾಜಕಾರಣೊನು, ವಾದ ವಿವಾದಲೆನ್ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಮಡ್ಯೊಂದು ಓದುನಕುಳೆಗ್ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ್ ಆ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಘಟನೆನ್ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೊರ್ಲುದ ನಾಟಕ ವುಂದು.

ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದವಾಯಿನ ಕಾದಂಬರಿಲು

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು ಯಮನಸೋಲು ಪಣ್ಪಿನ ನಾಟಕೊನು ಅವ್ವೇ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೇರ್. ಬಹುಶ: ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಬೇತೆ ಭಾಷೆದ ಪುಸ್ತಕೊಲು ತುಳುಕ್ಕ್ ಅನುವಾದೋ ಆಯಿನವೇ ಹೆಚ್ಚ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು ತುಳುಟ್ಟ್ ಆವೆರೆ ಕಾರಣೊ.ಆಂಡಲಾ ಕಾದಂಬರಿಯಂಚಿತ್ತಿನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬರ್ಪಿನ ದುಂಬು ಅನುವಾದೊದ ರಚನೆನಲಾ ಬತ್ತಿನ ಭಾರೀ ಕಡಮೆ. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ಬೆಳಗಾವೆರೆ ಉದಿಪನೋ ಆತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಾಂತ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಮನಸ್ಸ್ ದೀದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗೊಂಜಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರೂಪ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು.

ಚೋಮನ ದುಡಿ– ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1983)

40ನೇ ದಶಕೊಡು ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ ಕನ್ನಡೊಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಎಡ್ಡೆ ಕಾದಂಬರಿ ಕೊರಿನಾರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಾರಂತೆರ್ ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕೊಡು ಮಸ್ತ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಿವರಲೆನ್ ಮೆಚ್ಚೊಂದಿತ್ತೆರ್, ಆರೆನ ಚೋಮನದುಡಿ, ಮರಳಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ, ಮಾಂತಾಯಿನ ಕಾದಂಬರಿಲೆನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಕ್ಕುಳು ಓದುದ್ ಖುಷಿ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್. ಕಾರಂತೆರೆನ ಚೋಮನದುಡಿನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪುಡೊಂದು ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪರೈಕುಳು ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾರಂತರೆನ್ ಕೇಣ್ಣಗ ತಕ್ಷಣನೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಎನ್ನ ಕನ್ನೊಡದ ಚೋಮಡ್ದ್, ತುಳುತ್ತ ಚೋಮೆ ಎಚ್ಚ ಜನಪ್ರಿಯೆ ಆವೇಂದ್ ಕಾರಂತೆರೆ ಪಣ್ಪೆರ್. ಭಾರೀ ಸೋಕುಡೆ ಅನುವಾದವಾಯಿನ ಚೋಮನದುಡಿಟ್ಟ್ ತುಳುಮಣ್ಣ್‌ದೊ ಚೋಮೆ ಬೊಕ್ಕ ಆಯನ ದುಡಿತ್ತ ನಾದೊ ಭಾರೀ ಸಮರ್ಥವಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬಯ್ದ್ಂಡ್. ತುಳುತ್ತಕುಳೆಗ್ ಅಯಿತ್ತ ಅನುಭವನೇ ಬೇತೆ ಅಂಚಾದ್ ಭಾರೀ ಸೋಕುದ ಕಾರಂತೆರೆನ ಕನ್ನಡೊದ ಚೋಮನದುಡಿ ತುಳುಕ್ಕು ಬನ್ನಗ ಅಯಿತ್ತ ಪೊರ್ಲ್ ಬೇತಾಂಡ್. ತುಳುಟ್ಟು ಎಸ್.ಯು.ಪಣಿಯಾಡಿಯೆರ್‌ಡ್ದ್ ಸುರುವಾಯಿನ ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕೊ, ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್‌ಡ್ದಾದ್ ಪೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆದ ಗೊಂಚಿಲ್ ಶುರುವಾಂಡ್.

ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಮಾಂತ ಬಾಷಾಂತರಲು ಶಬ್ದಡ್ದ್ ಶಬ್ದೊಗ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಭಾವೊರೂಪದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಅನುವಾದ ಆಪಿನವುಂಡು. ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್‌ನ ಅನುವಾದ ರಡ್ಡನೇ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಆನೆಡ್ದಾವರ ಒಂಜಿ ರೂಪಾಂತರವಾದ್‌ಲಾ ತೋಜುದು ಬರ್ಪುಂಡು. ದಾಯಗ್ ಪಂಡ ಆರ್ ಕತೆನ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತೊಂದ್ ಪೋನಗ ಆರೆಗ್ ಕಾರಂತೆರೆನ ವಾಕ್ಯೊಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಪಣೊಡುಂದು ಆರೆಗ್ ಆತ್‌ಡ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಕಾರಂತೆರೆನ ಕಾದಂಬರಿಡ್ದೆ ರೈಕುಳೆನ ಕಾದಂಬರಿ ಪನಿ ದೀರ್ಘಲಾ ಉಂಡು. ಕೃತಿನ್ ಓದ್‌ನಗ ಅನುವಾದೊಡ್ದ್ ಎಚ್ಚಿನ ಒಂಜಿ ಅನುಭವೊ ಪಂಡ ಸ್ವತಂತ್ರೊವಾಯಿನ ಕೃತಿನ್ ಓದಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಪುಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ 1933ಟ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ ಚೋಮನ ದುಡಿನ್ ಬರೆಯೇರ್‌ಂಡ, ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು ಅಯಿನ್ ಬರೆದ್ 1983ಟ್ ಅಚ್ಚ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅರೆನ ಎದುರುಡ್ ಬದಲಾತಿನ ಸಮಾಜೊದ ಅನುಭವೊಲ ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ವಾಸನೊ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರ ಅವು ಒಂಜಿ ಪೊಸ ರೂಪೊನ್ ಪಡೆಂಡ್.

ಅಧ್ಯಾಯೋ ಒಂಜೆಟ್ ಕಾರೆಂತರ್‌ನ ಚೋಮನ ದುಡಿತ ಒಂಜಿ ಉದಾಹರಣೆ ಗೆತೊಣುಗಾ :

ಆದರೆ ಚೋಮನ ದುಡಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಧ್ವನಿಗೆಯ್ಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಚೋಮನ ದುಡಿಯಲ್ಲೊಂದು ವಿಶೇಷವಿಲ್ಲ. ಚೋಮನ ಬಾಳ್ವೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಿದ್ದರಲವೆ ಅವನ

ದುಡಿಯಲ್ಲಿರುವುದು? ಚೋಮ ಹೊಲೆಯರವ. ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವ; ಭೋಗನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಾಡಿನ ಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಅವನದ್ದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ 'ಕೊಪ್ಪ' ಇದೆ. ಕೊಪ್ಪವೆಂದರೆ ನೂರಾರು ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಒಂದು ಮನೆ. ಮನೆಯಲ್ಲ, ಕೊಗಳು, ಗುಡಿಸಲು. ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಚೋಮ, ಅವನ ಐದು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಗವೆಂದರೆ ಒಂದು ಕರಿಯ ನಾಯಿ, ಮತ್ತೆರಡು ಹಸುವಿನ ಕರುಗಳು. ಇದು ಅವನ ಪೂರ್ವದ ಬಳಗ. ಚೋಮನಿಗೆ ಐವತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸು ನಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವನ ವಯಸ್ಸು ಎಷ್ಟೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದರೆ ನಾವೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಂಡವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವನನ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ "ಏನೋ ಅಪ್ಪ, ಇದೆಲ್ಲ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಏನು ನೂರು ವರ್ಷ ಆಗಬಹುದೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ "ಏನೋ ಅಪ್ಪ" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ ತುಳು ಚೋಮನ ದುಡಿಟ್ ಅಯಿತ್ತ ಅನುವಾದೊ –

ಚೋಮೆ ದುಡಿ ಪಂದೊಂದೆ ಉಲ್ಲೆ. ಈ ಸಬ್ದೊ ಕೇಂಡೊಂದೆ ಉಂಡುಂದು ಪಂಡ್‌ಂಡ ಕೇನಂದಿನಕುಲೆಗ್ ಮಲ್ಲೆ. ಏಪೊಲಾ ಕೇನುನಕುಲೆಗ್ ಅವುದಾಲ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯತ್ತ್. ಉಂದು ಮಾತ – ಮೇರೆ ಮನ್ಸರೆ ಬೊಟ್ಟೊ ದಟಿಗೆಡ್ ಏಪೊಲಾ ನಡಪುನ ಸಂಗತಿ. "ಚೋಮೆ ಮನ್ಸೆ ಜಾತಿ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ನಾಲ್ ವೂರ್ಣೊದಕುಲೆಡ್ ತಿರ್ತಾಯೆ. ಬೋಗಾಯಿನ ಕೇರಿದ ಕಾಡಬರಿಟ್, ಆಯನ ಕಿನ್ಯ ಬೊಟ್ಟೊ. ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಪಂಡ್‌ಂಡ ಕೆಲವು ಗುಡ್ಜಿಲಿಲೆನ ಪುಂಡ್ ಅತ್ತ್. ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಇರ್ಮಾಡ್‌ದ ಮಾಡಂಗೋಲುದಂಚಿನ ಕೊಟ್ಯ. ಅವುಲು ಇಪ್ಪುನಕುಲು ಚೋಮೆ. ಆೖನ್ ಜನೊ ಜೇರ್ಲು. ನಾನಲ ಅಯನ ಕೂಡು ಕಟ್ಟ್‌ದವುಂದು ಅವುಲು ಪನಿಯೆರೆ ಇತ್ತಿನವು, ಕರಿಯ ನಾಯಿ ಬಾಡು, ಆಯೆ ಸಾಂಕುನ ರಡ್ಡ್ ಬೋರಿ ಕಂಜಿಲು, ಉಂದು ಆಯನ ಇಡೆ ಕುಟುಮೊ". ಆಯನ್ ತೂನಗ, ಆಯನ ಪಿರಾಯೊ ಐವೊ – ಐವತ್ತೈನ್ ಮಿಕ್ಕಂದ್‌ಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಸೊಸ್ಟೊ ಏತ್‌ಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಆೖನ್ ಪಿಂದ್‌ನಾಕುಲು ಅವುಲು ಏರ್ಲಾ ಇದ್ದಿ, ಪನ್ಪುಂಡ ನಮೊನೆ ಪನೊಡಾತೆ, ಅತ್ತ್ ಅಯನ್ ತೂಯಿನಕುಲು ಪನೊಡು. ಆಯಡ ಕೇನ್ನಗ "ದಾನ್ಲೊ ಅಪ್ಪಾ! ಅವು ಮಾತ ಏರೆಗ್ ತೆರಯುಂದು ಆಕಾಸೊ ತೂವೆ. ನಿಕ್ಕ್ ನೂದು ಒರ್ಸೊ ಕರಿಯಾಂದೊಂದ್ ಕೇಂಡ ಅಂದೊಡೊಂದ್ ತೆಲಿಪ್ಪೆ. ಅತ್ತ್, ನಿಕ್ಕ್ ಇರ್ವೊ ಒರ್ಸೊ ಅವಾತೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಆತೆಡೋ, ಪನ್‌ಂಬೆ ಮಿತ್ತ್ ತೂವೆ. (ಉಂದೇ ಅಧ್ಯಾಯದೊ ಕಡೆಕ್ ಕಾರೆಂತೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ, ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್‌ನ ಅನುವಾದೊಗ್‌ಲಾ ಏತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊ ಉಂಡುಂದು ತೂವೊಲಿ)

ಕಾರಂತರ ಚೋಮನದುಡಿ

ಬೆಳ್ಳಿ "ಲೇ ಲೇ ಲೇ" ಎಂದು ಹಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಹಾಡಿದ ತಾಳಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಳವಿಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೂ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಬಂದಿತು. ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ತೂಕಡಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಆದರೇನು? ಚೋಮನ ದುಡಿ ನುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ! ಅವನಿಗೂ ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಚ್ಚರವಾಯಿತೆಂದರೆ ಹತ್ತರ ಆ ವೇಗದಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಿವನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಡಮರು ಇದ್ದಂತೆ ಚೋಮನ ಕೈಯ್ಯ ಈ ದುಡಿ.

ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ ತುಳು ಚೋಮನ ದುಡಿಟ್ –

ಬೊಳ್ಳಿ ಲೇ – ಲೇ ಪಾಡ್ಯಳ್. ಲೇ ಲೇದ ತಾಳೊಗು ಪಂದುನ ದುಡಿತ್ತ ಸಬ್ದೊಗು, ಜೆತ್ನಾಕುಲೆನ್ ಮಾಣಾದ್ ತೂಂಕುನ ಸುಕೊ – ನಿದ್ರೆಡ್ ಅಕುಲೆ ಗೂರಿಗೆದ ಸಬ್ದೊ ಕೇನ್ನಗ ಬೊಳ್ಳಿಗ್‌ಲಾ ನೆನ್ಸ್ ತೂದು ಕಣ್ಣ್ ಮಯಕ್ಕರಿತೊಂದು ಬನ್ನಗ – ಕುಲ್ಲುನವುಲೇ ಆಲ್‌ಲಾ ದೂಂಗ್ರು ಪಾಡ್ಯರ ಸುರು ಮಲ್ತಲ್. ಆಂಡ ದಾನೆ? ಚೋಮನ ದುಡಿ ಮೊದ್ದೊಂದೆ ಉಂಡು. ಆಯನ್‌ಲಾ ನಿದ್ರೆದ ಮಯಕ್ಕೊ ಪದ್ಯೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಪಗನೆ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಆದ್ ದುಡಿತ್ತ ತಾಸೆಗ್ ಕೋಲು ಪಾಡ್ಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆಂಡ ದುಂಬುದ ಪತ್ತ್ ಪಾಲ್ – ಮಿಕ್ಕ್‌ದ್ ದುಡಿ ದುನಿಪುಂಡು. ಅವು ಕಾಟೊದ ನಡುಟ್ಟು ಸಿವೆ ಪಂದಾವುನ ಆಯನ ಕೈತ ಉಡುಕ್ಕುದ ಸಬ್ದೊದಂಚ ಕೇನುಂಡು ಚೋಮನ ಮೆದ್ದುನ ದುಡಿತ್ತ ದನಿ. ಡಮ – ಡಕ್ಕ – ಡಕ್ಕ – ಡಮೊಂದ್. ಬೊಳ್ಳಿನ ಲೇ ಲೇ ದ ದನಿ ತಗ್ಗೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಪನ್ಪಲ್ –

ಲೇಲ ಲೇಲ, ಲೇಲ ಕಂಡು ಲೇಲ – ಲಲೇಗಾ
ಉಪ್ಪಿ ನೀರ ಕಡಲ್ ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟ್ ನೇರ್‌ಗಾ
ಆ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನಾರ್ ರಾಮದೇವೆರತ್ತೊಗಾ

ಲೇಲ – ಲೇಲ – ಲೇಲಲೇಲ – ಲೇಲ – ಲೆಲೆಲಾಂದ್ ಕೇನ್‌ಡ, ಚೋಮನ ದುಡಿತ್ತ ಸೊರೊ ಕೇನುಂಡು. **"ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಉಣುಂಬ, ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಉಣುಂಬ, ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಉಣುಂಬಾ"ಂದ್**

ಇಂಚ ಆರ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ತನ್ನೊ ಸ್ವಂತೊ ಅನುಭವೊನ್ ಪೆಜ್ಜ್‌ದ್ ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪೊ ಸೇರಾದ್ ಸ್ವಂತೊ ಕೃತಿತ್ತ ಅನುಭವೊನು ಕೊರ್ಪಾಂದೇರ್.

ಮದಿಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು– ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (1983)

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟ್‌ದ್ ಬುಳೆದ್, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ತೆರಿದಿನ ಕುಳ್ಕುಂದ್ ಶಿವರಾಯೆರ್ ಪಂಡ ನಿರಂಜನೆರ್ ಈ ಊರುಡಾತಿನ ಒಂಜಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಹೋರಾಟದ ನೈಜಕತೆನ್ 'ಚಿರಸ್ಮರಣೆ' ಪಣ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಬರೆಯೆರ್. ಅಯಿನ್ 'ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು' ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಳು. ಅಪಗ ಕೈಯ್ಯೂರುಡಾತಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರೊ ಹೋರಾಟಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ ಅಪ್ಪು, ಚಿರಕುಂಡ ಅಂಚನೆ ಮಾಸ್ತರೆರ್‌ನ ದೇಶಪ್ರೇಮೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರೀತಿದ ಚಿತ್ರೊಣೊದ ಒಂಜಿ ದಟ್ಟ ಅನುಭವೊನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ದೀಪಿನ ಕ್ರಮೊ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬಯ್ದ್‌ಂಡ್.

ಕರ್ಮ – ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್ (2000)

ಕರಾವಳಿಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಕಾದಂಬರಿ, ಕತೆಕ್ಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್, ಸಿನಿಮಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಶ್ರೀ ವಿಶುಕುಮಾರೆರ್ ಬರೆಯಿನ ಕರ್ಮ ಕಾದಂಬರಿನ್ ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರೆರ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ವಿಶುಕುಮಾರೆರ್ನ ಕರ್ಮ ಕಾದಂಬರಿ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ಕಾದಂಬರಿ. ಕರಾವಳಿದ ದೈವ ದೇವಸ್ಥಾನಲೆಡ್ ನಡಪ್ಪುನ ರಾಜಕೀಯದ ಗೊಬ್ಬಾಟಿಕೆನ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ನಡಪ್ಪುನ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆನ್, ದುಡ್ಡ್‌ದ ವ್ಯಾವಹಾರಡ್ ಆಪಿನ ದುರುಪಯೋಗನ್, ದೇವೆರ್‌ನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಆಪಿನ ಅವ್ಯವಹಾರನ್ ಕರ್ಮ ಕಾದಂಬರಿ ಪಿದಾಯಿ ಲೋಕೊಗು ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಆತಿನ ಈ ವಸ್ತುನ್ ತುಳುಟ್ಟ್ ಬರೆದ್ ಜನಪದರೆನ ರಾಜಕೀಯೋ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿನ್ ಸೋಕುಡೆ ಬರೆತ್ತಿನಾರ್ ವಿಶು ಕುಮಾರೆರ್. ಆತೇ ಮುತುವರ್ಜಿಡ್ ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾದಂಬರಿನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಕೊಣಬತ್ತ್‌ದೆರ್ ಗಣೇಶ ಅಮೀನೆರ್.

ತುಳುಟ್ಟ್ ಬತ್ತಿನ ಪ್ರವಾಸೊ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಶುರುಕು ತುಳುಟ್ಟ್ ಪ್ರವಾಸೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊನ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರೆರ್. ಅರೆನ ತಿರ್ಗಾಟದ ತಿರ್ಲ್ (1996) ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನವು. ಬಡಕಾಯಿ ಭಾರತೊಗ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಲ್ತಿನೆನ್ ಕಥನೊ ರೂಪೊಡು ಪಣ್ತೆರ್. ದೆಹಲಿ, ಸಿಮ್ಲಾ, ಕುಲು, ಮನಾಲಿ, ರೊಟ್ಟಾಂಗ್‌ಪಾಸ್, ಮಣಿಕಿರಣ್, ಪಿಂಜೊರ್ ಗಾರ್ಡನ್, ರಾಕ್ ಕಾರ್ನರ್, ಚಂಡೀಗಡ, ಹರ್ಯಾನಾ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಜಾಗಲೆಗ್ ಪ್ರವಾಸ ಪೋಯಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯೊನು ನೈಜವಾದ್ ಕೊರ್ದು, ನಮೊನೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಲ್ತೊಂದುಳ್ಳ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆತ್ತೆರ್. ಇಡೀ ನಿರೂಪಣೆ ಜೀವಂತಿಕೆ ಪಡೆದ್ ಸಮತೂಕೊದ, ಸಮಪಾಕೊದ ಶೈಲಿಡಿಪ್ಪುನ ಪೊರ್ಲುಕಂತ್‌ದ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ವುಂದು. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಡಿ.ಸುವಾಸಿನಿ ಹೆಗ್ಡೆಯೆರ್ ಪಿದಾಯಿ ದೇಶೊಗ್ ಪೋಯಿನ ಅನುಭವನ್

ಕನ್ನಡೊಡು "ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ" (1997) ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪುಸ್ತಕ ದೀಯೆರ್. 1998ಟ್ ಅವ್ವೆ ಪುಸ್ತಕೊನು 'ದೇಸಾಂತ್ರೊಡು' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ ಮಲತ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಉದ್ಯೋಗಗಾತ್ರ ಆರ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್, ಇಟೆಲಿ ಇಂಚ ಯುರೋಪ್‌ದ ಮಸ್ತ್ ದೇಸೊಲೆಗ್ ಸಂದರ್ಶನೋ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಅವ್ವೆನ್ ತೂದು, ವಿವರಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹೋ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರವಾಸೋ ಕಥನೊವಾದ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ.ಸುವಾಸಿನಿ ಹೆಗ್ಡೇರ್. ತುಳುಟ್ಟು ಆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಪೊರ್ಲುಡೆ ನಿರೂಪಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಅನುವಾದೊ

ತುಳುಟ್ಟು ಕಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊದಾತೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊನುಲಾ ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯೊ ಇನಿ ಆವೊಂದುಂಡು. ಜಾನಪದ ವಿಷಯೊಡು ಇನಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಡ್ ಚರ್ಚೆ, ಗೌರವೊ ತಿಕ್ಕುನ ಕಾರೊಣೊ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಷಯೊಡು ಇನಿ ಮಸ್ತ್ ಚರ್ಚೆ ಆವೊಂದಪ್ಪುನ ಕಾರಣೊ ಒವ್ವೇ ಭಾಸೆದ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಜನಪದ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಅಧ್ಯಯನೊ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತೂಪಿನ ಕ್ರಮೊ ಇನಿ ಶುರುವಾತ್‌ಂಡ್. ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸ್ಥಿರ ದಾಖಲೆಯಾದ್ ಜನಪದ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಇನಿ ಮುಖ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಈ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸಂಗ್ರಹೊ, ಅಯಿತ್ತ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಂತಾ ದೃಷ್ಟಿಡ್‌ಲಾ ಇನಿ ಭಾರೀ ಮುಖ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಮಾನವಿಕ, ಮನ: ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಅಯಿತ್ತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪುನೆಡ್ದೊಟ್ಟುಗ್ ಬೇತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಸೆದೊಟ್ಟುಗು ತೌಲನಿಕವಾದ್ ತೂಪಿನ ಅಗತ್ಯೊಲ ಉಂಡು. ಎಂಚ ಇನಿ ಜಾನಪದಟ್ಟ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಡೊ ಅಂಚನೆ ದೇಶದೇಶದ ಉಳಾಯಿ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸಮಾನತೆ ಅಂಚನೆ ವೈರುಧ್ಯ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ನಮ ನಾಡ್‌ದ್ ಪತ್ತೊಳಿ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಡ್ ಇನಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೇಶೊದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತಿನಂಚನೆ ನಮ್ಮೊ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಬೇತೆ ಭಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಪರಂಪರೆ ಶುರುವಾಂಡ್.

1894ಟ್ ಎ.ಸಿ.ಬರ್ನೆಲ್ ಪನ್ಪಿನಾರ್ 'ಡೆವಿಲ್ ವರ್ಶಿಪ್ ಆಫ್ ದಿ ತುಳುವಾಸ್' ಕೃತಿಟ್ ಪಾಡ್ದನೊಲೆನ ಸಂಗ್ರಹ ಅತ್ತಂದೆ ಅಯಿತ್ತ ಅನುವಾದೊಲ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಬಹುಶ: ವುಂದು ತುಳು ಭಾಸೆದ ಒಂಜಿ ಗ್ರಂಥನ್ ಸುರುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನವುಂದು ತೋಜುಂಡು. 70ನೇ ದಶಕೊಡು ಸೇವ ನಮಿರಾಜ ಮಲ್ಲರೆನ ಭೂತಾರಾಧನೆಯ ಕಥೆಗಳು (1970) ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟರೆನ ತುಳು ಪಾಡ್ದನಗಳು (1977), ಡಾ.ಬಿ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈಕುಳೆನ ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ (1985) ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಗಾದೆಗಳು(1971), ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರೆನ ತುಳು ಪಾಡ್ದನದ

ಕತೆಗಳು ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಪಾಡ್ದನ ಸಂಪುಟ (1997) ಪ್ರೊ.ಎ.ವಿ.ನಾವಡೆರ್‌ನ ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗೇರ್ತಿ ಕಟ್ಟಿನ ಸಿರಿ ಪಾಡ್ದನ (1999) ಪೆರುವಾಯಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ರೆನ ತುಳು ಗಾದೆಗಳು (1989) ಪಣ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಸಂಗ್ರಹವಾದ್ ಅನುವಾದ ರೂಪೊಡು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ವುಂದತ್ತಂದೆ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ಕಲ್ಮಾಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಳಗದಕುಲು ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ ತುಳು ಪಾಡ್ದನೊನು ಸಂಗ್ರಹೊ ಮಲ್ತೆರತ್ತಂದೆ ಅಯಿನ್ ಕನ್ನಡೊಗುಲಾ ಕೊಣಬತ್ತೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ತುಳು ಪೀಠಡ್ದ್ ತುಳುಪಾಡ್ದನಗಳು ಪನ್ಪಿ (1997) ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. 1995ಟ್ ತುಳು ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಡ್ ಪುದರ್ ದೆತೊಣ್ಣುಲೆಕ ಆಯಿನವು ಇಂಡೋ ಫಿನ್ನಿಶ್ ಅಧ್ಯಯನೊ ಯೋಜನೆಡ್ದಾದ್ ಪ್ರೊ.ಲಾರಿ ಹಾಂಕೊ, ಪ್ರೊ.ಡಾ.ಬಿ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈ. ಡಾ.ಕೆ.ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡೆರ್ ಈ ಯೋಜನೆಡ್ ಸೇರ್‌ದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ಬೆಳಾಲು ಗ್ರಾಮೊದ ಮಾಚಾರ್‌ದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ ಇಂಬೆರ್ ಪಂಡಿನ ಸುಮಾರ್ ಪದಿನೈನ್ ಸಾವಿರಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಿಕ್ಕಿನ ಸಿರಿ ಸಂಧಿನ್ ಸಿರಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿನ್ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಸೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕೊಲಾದ್ ಕೊಣಬತ್ತೆರ್. ಇಂದೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಸೊ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ, ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಜನಪ್ರಿಯವಾದಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಸೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತುಳು ಭಾಸೆ, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಂಚನೆ ತುಳು ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆನ್ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಗ್ ಕೊಣ ಬತ್ತಿನ ಗೆಲ್ಮೆ ಈ ಮೂಜಿ ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಸಂದುಂಡು. ತುಳುತ್ತ ಕತೆಕ್ಕುಳು, ಗಾದೆಲು, ಒಗಟುಲು, ಅಂಚೆನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರೊಗು ಅನುವಾದೊನೊ, ರೂಪಾಂತರನೊ ಆದ್ ಆಪಿನ ಇನಿತ್ತ ಅಧ್ಯಯನೊದ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯ. ಅಂಚೆನೆ ಅವು ಆಯಾಯ ಪ್ರಕಾರೊಗು ತಿಕ್ಕಿನ ಗೌರವೊ ಆಂದ್ ಪಣೊಳಿ.

ಇಂಚೆನೆ ಒಂಜೆಡೆಟ್ ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಗ್ ಕೊಣಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊನೆ, ತುಳು ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಡ್ದು ಕನ್ನಡ ಅಂಚನೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಅನುವಾದ ಆತಿನ ಸಂದರ್ಭಲು ಇನಿ ಉಂಡು. ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನೊ ಇನಿ ಭಾಷಾಂತರದ ಮೂಲಕವಾದ್ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಗ್‌ಲಾ ಆಂಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ್ ಒರಿದ್ ಪೋಯಿನ ಈ ಸೃಜನಶೀಲೋ ವಿಚಾರೊ ಇನಿ ಮಾಂತೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ತೆರಿವುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುಟ್ಟ್ ಬತ್ತಿನ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊನುಲಾ ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು. ಈ ಕಾರಣಗಾತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತ್‌ದ ವಿಸ್ತಾರೊ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪುಂಡು. ಎಣ್ಪನೇ (80) ದಶಕೊಡು ಶ್ರೀ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ತುಳುಟ್ಟ್ ಆರೇ ಬರೆಯಿನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಯಿನ್ 2001ಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಡ್ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊ ಒಂಜಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿನ ಗ್ರಂಥ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಗು ಕವಿ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ತುಳು ಜನಜೀವನೊದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊನು ಕನ್ನಡೊಗು ಕೊರ್ದ್ದು, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ದ್ ಬಿಂಬಿತವಾಯಿನ ರಾಮಾಯಣೊದ ಪೊಸ ಕಲ್ಪನೆನ್ ದೀಯೆರ್. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ಭಾರತೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಲೆಡ್ ತುಳು ರಾಮಾಯಣೊದ ಅನನ್ಯತೆನ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತಿನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊದ ಕವಿ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಕುಡ್ಲದಾರ್. ತುಳುಟ್ಟು ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಒಂಜಿ ದೀರ್ಘ ಕಾವ್ಯೊ ಇತಿನೆಟ ಬೈದಿಜ್ಜಿ. ಭಾಗವತಿಗೆ, ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಒವ್ವೇ ಪುರಾಣ ಪ್ರಪಂಚೊನ್ ಮಸ್ತ್ ತೆರಿದಿನಾರ್. ಅಂಚಾದ್ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಬನ್ನಗ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಸ್ವಂತೊ ಸೃಷ್ಟಿ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮೂಡುದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣೊದ ಅನುಕರಣೆ ಆಂಡಲಾ ಕವಿ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಮಸ್ತ್ ಬದಲಾವಣೆನ್ ಕಾವ್ಯೊದ ಒಡಲ್‌ಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊಸತ್‌ನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಸೀತಾ ಸ್ವಯಂವರೊ, ಕೈಕೆಯಿ ಮಂಥರಾ ವಿಷಯೊಲು, ಕೈಕೆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ದಶರಥ ರಾಜೆನ ಸಂಬಂಧೊ, ಶಬರಿನ ವಿಚಾರೊಲು, ಅಂಗದನ ಮದ್ಮೆ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಘಟನೆಲೆನ್ ವಿಶೇಷವಾದ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆತ್ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊ ಪನ್ಪಿನವು ತುಳುನಾಡ್ದ್ ಅರ್ಕ್‌ದ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ಉಂಡು. ಊರುದ ಪುದರಾವಡ್, ವಿಶೇಷವಾದ್ ಬರ್ಪಿನ ಪಾತ್ರೊಲಾವಡ್ ಒಂಜತ್ತ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಓದಿನಕುಳೆಗ್ ತುಳುನಾಡ ನೆನಪಾಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಕೊರ್ತೆರ್. ಭಾರತೊದ ಒವ್ವೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಡು, ಭಾಷೆಲೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ರಾಮಾಯಣೊತ್ತ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆನ್ ತೋಜ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ತುಳು ರಾಮಾಯಣೊತ್ತ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪಂಡ್ಂಡ ಸುಂದರವಾಯಿನ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗ. ಕವಿ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಬಾರಿ ಲಾಲಿತ್ಯವಾಯಿನ, ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ತುಳುನ್ ಆತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಕೊರ್ತೆರ್. ಇಡೀ ಕಾವ್ಯೊದ ಆರಂಬೊಡು ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಕಾವ್ಯೊನು ಕಾಣಿಕೆಯಾದ್ ದೀತಿನ ಕವಿ ಇರ್ವತ್ತರಡ್ಡ್ ಸರ್ಗ ಬಂದೊಡ್ ಲಲಿತ ಛಂದಸ್ಸ್‌ಡ್ ಸುಮಾರ್ 12,850 ಸಾಲ್‌ಡ್ ಬರೆತ್ತೆರ್.

ಅಜ್ಜೇರೆ ಸಾಲೆ ಸಂಧಿ **ಪುಟ 45** (ತುಳು ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊ)
ಲಕ್ಕ್ ಕೌಸಲೆನ ಮೋಕೆದ ಬಾಲೆ, ಲಕ್ಕಯೋ –
ದ್ಯದ ಪೆರಣ, ಲಕ್ಕೆ ಲೋಕದ ಬೊಳ್ಪು ಲಕ್ಕ್‌ದ –
ರ್ಮದ ಬೂಡು, ಲಕ್ಕ್ ನೀತಿದ ಗೂಡು, ಲಕ್ಕ ಸ –
ತ್ಯದ ತುಡರ್, ಲಕ್ಕ ಸಾದುಳೆ ಪುಣ್ಯ, ಲಕ್ಕ ರಾ –
ಮಾ, ಲಕ್ಕ್, ಪುಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಕ್ಕ್, ಮೂಡಾಯಿ ಬೊ –
ಳ್ಪಾಂಡ್ ಮಗ ಲಕ್ಕ್ ಲಕ್ಕ್‌ಲ ಬಾಲೆ ಲಕ್ಕ್ಂದ್

ರುಸಿ ಕೌಸಿಕೆರ್ ಮೋಕೆ ಕೋಂಡಾಟೊಡಾ ಜೋಕು –
ಳೆನ್ ಮೆಲ್ಲ ಲೆತ್ತ್ದ್ ಬಾಮಿದ್ ಮೆಣ್ತ್ ಲಕ್ಕಾದ್
ಮೋಣೆ ದೆಕ್ಕ್ದ್ ಮೀದ್ ಬತ್ತೆರೊಟ್ಟುಗು ಪುರೆಕ್

ಕನ್ನಡ ರಾಮಾಯಣೊಡು –

ಏಳು ಕೌಸಲೆಯ ಮುದ್ದಿನ ಮಗುವೆ, ಏಳಯೋ
ಧ್ಯೆಯ ಪ್ರಾಣ, ಏಳು ಲೋಕದ ಬೆಳಕೆ, ಏಳು ಧ
ರ್ಮದ ಬೀಡು, ಏಳು ನೀತಿಯ ಗೂಡು, ಏಳು ಸ
ತ್ಯದ ಸೊಡರು, ಏಳು ಸಜ್ಜರ ಪುಣ್ಯ, ಏಳು ರಾ
ಮಾ ಏಳು, ಬೆಳಗಾಯ್ತು ಏಳು ಮೂಡಲು ಮುಂ
ಬೆಳಗಾಯ್ತು, ಮಗ ಏಳು, ಏಳು ಮಗು ಏಳೆಂದು
ಋಷಿ ಕೌಶಿಕರು ಪ್ರೀತಿ ಕೊಂಡಾಟದಲಿ ಮಕ್ಕ
ಳನು ಮೆಲ್ಲ ಕರೆದು ಮುದ್ದಿನಿಂದೆಚ್ಚರಿಸಿ ಎಬ್ಬಿಸುತ
ಮೊಗದೊಳೆದು ಮಿಂದು ಬಂದರು ಕೂಡಿ ಬೀಡಿಂಗೆ

ವುಂದೇ ಕಾವ್ಯೊನ್ ಆರ್ ಕನ್ನಡೊಗ್ ಪದಾಂತರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ತುಳು ಮೂಲನ್ ಅಂಚನೇ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರಾಂಡಲ ವುಂದೆದ ಛಂದಸ್ಸಿನ ರಗಳೆ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಕವಿ ಮಂದಾರೆರ್ ಪಣ್ತೇರ್. ತುಳುಕ್ಕು ಅನುಕೂಲವಾಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಬಳಕೆಯಾಯಿನ ಮಸ್ತ್ ಪದಕ್ಕುಲೆನ ಅಂಚನೆ ದೀವೊಂದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣ್ತೇರ್. ಕನ್ನೊಡೊ ಬೊಕ್ಕೊ ತುಳು ರಾಮಾಯಣೊನು ಅರೇ ಬರೆದ್ ತುಳು ರಾಮಾಯಣೊದ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ವಿಸ್ತರಿಸುನ ಬೇಲೆನ್ ಆರ್ ಮಲ್ತ್‌ದೇರ್.

ತುಳು ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊದ ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ ಪತ್ತೊಂದು ಅಯ್ತನೇ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದೊನು ಆರ್ ಎಂಚ ಮಲತ್ತದೆರ್‌ಂಡ ತೂವೊಳಿ.

ಎಸ್.ಯು.ಪಣಿಯಾಡಿಯೆರ್‌ನ **ಸತೀಕಮಲೆನ್** (1997) ಕನ್ನಡೊಗು ಡಾ. ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ರ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಬರೆತಿನ ಕುದುರುದ ಕೇದಗೆ ಕಾದಂಬರಿನ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ ಉಂಬೆರ್ ಯಾರಿಗೆ ಯಾರುಂಟು (1999) ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಒಂಜಿ ಕುದುರ್‌ದ ಉಳಾಯಿ ಆಪಿನ ಮಾಂತ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಯಿನ ಸಂಬಂಧೊಲೆನೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಅಯಿತ್ತ ಒಳಾಯಿದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬೇನೆಲೆನ ಚಿತ್ರೊ ಅಯಿಟ್ ಬಯ್ಯುಂಡ್. ಅಂಚನೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಇಂಬೆರ್‌ನ 'ಯುಗ ಮಗ್‌ರ್ನಗ' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ಕಾದಂಬರಿನ್ **ಯುಗಾಂತರದಲ್ಲಿ** (2005) ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಆರೇ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ ಬರೆತ್ತಿನ ರಂಗೆನೋ ಮಲೆಮಂಗೆನೋ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ದ

ಕಾದಂಬರಿನ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿಯೆರ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ.ಚಂದ್ರಯ್ಯೆರ್, ಮೂಡಬಿದಿರೆದ ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರಾ ಇಂಬೆರ್ ಬರೆದಿನ **'ಸುರಗಿಯ ಹೂ'** ಪನ್ಪಿನ ಕಾದಂಬರಿನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್ ಬರೆತಿನ ಬಂಜಿ ಸಂಕಡ ಬೆಂದ್ ಸಂಕಡ ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಆಂಡ, ಡಿ.ಕೆ.ಚೌಟೆರೆನ ಪಿಲಿಪತ್ತಿ ಗಡಸ್, ಕರಿಯವಜ್ಜೆರೆನ ಕತೆಕ್ಕುಳು ದಿ.ಅ.ಭಾ.ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿಯೆರ್ದ್ ಅನುವಾದ ಆತ್ಂಡ್. ಇಂಚ ತುಳುಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಲೆಗ್ ಅನುವಾದ ವಾಯಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಬುಳೆಯೊಂದು ಪೋಪುಂಡು.

ಅನುವಾದೋ ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ವಲಯೊಡ್ದ್ ನನೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಭೂಮಿಕೆಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ವಿಷಯೊಲೆನ್, ವಿನ್ಯಾಸಲೆನ್ ಕೊಣಬರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ತುಳುಟ್ಟು ಈ ಬೇಲೆ ಮಿಶನರಿಲೆನ ಕಾಲೊಡು ಆತಿನಾತ್ ಇಂಚಿಪಗ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಿ ಅಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಭಾಷಾಂತರ ಕಜ್ಜೊಡ್ದಾದ್ ಬೇತೆ ಭಾಸೆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಚಿಂತನೆಲು ಅನುವಾದವಾಯಿನ ಭಾಸೆಡ್ ಸೇರೊಣುವ ಅತ್ತಂದೆ, ತುಳುಕ್ಕು ಭಾಷಾಂತರ ಆಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆಡ್ದಾದ್ ಭಾಸೆ ಸಮೃದ್ಧ ಆಪುಂಡು. ಬುಳೆಪ್ಪುನ ಭಾಸೆಗ್ ಒಂಜಿ ವರದಾನ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಒವ್ವೇ ಭಾಸೆಡ್ ಈ ಪಡೆಯೊಣುನ ಕೆಲಸೊ ಇಜ್ಜೋ ಆ ಭಾಸೆದ ಬುಳೆವಣಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಪುಂಡು. ಭಾಷಾಂತರವಾಯಿನ ವಿಷಯ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ತಕ್ಕಂದಿನ ಓದುನಕುಳುಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ಬೆರ್. ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್ ತನ್ಕುಲೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗ್ ಪೊಸ ಕಾಯತಂತ್ರ, ಶೈಲಿ ಇಂಚ ಪೊಸ ವಿಷಯೊ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಅನುಕೂಲಕರ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವರೂಪ ರೂಪು ಪಡೆಯೆರೆ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲಸೊ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಮಿಶನರಿಲು ಮಲ್ತಿನ ಅನುವಾದೊತ ಕೆಲಸೊಲು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತವಾಯಿನ ಕೆಲಸೊಲತ್ತ್. ಆಂಡ ಅನುವಾದೊಗು ಪ್ರೇರಣೆ ಆಂಡ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಅನುವಾದೊ ಆಂಡ್. ಅನುವಾದೊ ಪನ್ಪಿನವು ಚುರುಕುಡ್ ಶುರುವಾಯಿನವು ಎಲ್ಪ ಎಣ್ಪನೇ ದಶಕೊಡು. ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲು ಈ ಕಾರ್ಯೊನು ಭಾರೀ ಶ್ರದ್ಧೆಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್, ಪೊಳಲಿಯೆರ್, ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಈ ಬೇಲೆನ್ ಮುಂದುವರಿಸಾಯೆರ್. ಇಂಚಿಪಗ ಈ ಅನುವಾದೊದ ಬೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆ ತುಳುಟ್ಟ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬರೊಂದುಳ್ಳ.

ಎನ್ನ ಗಮನೊಗ್ ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಾತ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಳೆನ್ ವಿವರಣೆಗ್ ದೆತ್ತೊಂದೆ. 1934ಟ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆದ ಪತ್ತೊಂಜನೇ (11) ಅಧ್ಯಾಯೊನು 'ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಜೆ.ಬಿ. ಸಿಕ್ವೇರಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸೆ ಬರೆತಿನ **'ಸತಾಂಕಥಾಂ'** ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದೊ ಆತ್ಂಡ್. ನ.ಭೋಜರಾಜ

ಕಡಂಬೆರ್ ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂರೆನ 'ರತ್ನನ ಪದಗಳು' ಕೃತಿನ್ ರತ್ನನ ಪದಕೊಲು(1979) ಪನ್ಪಿ ಪುದರೊಡು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಪ್ರೊ.ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರೆರೆನ "ಜೋಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ" ನಾಟಕೊನು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅಂಚನೆ ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ ರೈಕುಳು ಭರ್ತೃಹರಿನ ನೀತಿಶತಕೊನು, ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್.ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್, ಹಳೆಯಂಗಡಿ ಇಂಬೆರ್ 'ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ' (2002) ಪುದರಡ್ ಮಾತೃಭಕ್ತಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ, ಭೂ ಕೈಲಾಸ ಪನ್ಪಿನ ಕನ್ನಡ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಮಧುಕುಮಾರ್ ನಿಸರ್ಗ ಬಿ ಇಂಬೆರ್ ಸಂದಬೆಟ್ಟು ವೆಂಕಟರಾಯೆರ್ ಬರೆತಿನ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ ಪ್ರಸಂಗೊನ್ ತುಳುಟ್ಟ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ರೂಪೊಡು ಕೊರ್ತೆರ್ (2003). ಅಂಚೆನೆ ಸ.ಭಿ.ಕು. ಬರೆತಿನ ನಡೆವುದೆನ್ನ ಮನವು ಹಿಂದೆ ಕೃತಿತ್ತ ಅನುವಾದೊನು ಆರೇ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿರತಿರ್ಗ್ ತೂನಗ (1999) ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ವುಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಕೇಣ್‌ದೆ ಆಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಕೈಕ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ತಿಕ್ಕಿದಿಜ. ಅಂಚಾದ್ ಅಯಿತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ್ ವಿವರಣೆ ಕೊರಿಯರ ಎಂಕ್ ಆತಿಜ್ಜಿ.

ಒಟ್ರಾಸಿ ತೂಂಡ ಇನಿ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದವಾಪಿನಾಂಡ, ಆಯಾಯ ಭಾಸೆಲೆಡ್ ಆಯಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಚರ್ಚೆದೊಟ್ಟುಗು ವೈಚಾರಿಕೆದ ಬುಳೆವಣಿಗೆ ಆಪಿನವು ಇನಿತ್ತ ಜಾಗತೀಕರಣೊದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಯಿನ ಗಡಿನ್ ಮೀರ್‌ದ್ ದುಂಪೋವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಇನಿ ತುಳುತ್ತ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಮಸ್ತ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಕ್ಕುಳು ಬರೊಂದುಳ್ಳ. ವುಂದು ಇನಿತ್ತ ತುಳು ಭಾಸೆದ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯೊ ಆಂದ್ ಆಂಡಲಾ, ವಿಶ್ವೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಆಂಡ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿ ರಚನೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಶೈಲಿ, ರಸಪೋಷಣೆ, ನಿರೂಪಣೆಗ್ ಪೊಸ ರೂಪೊದ ಸಾಧ್ಯತೆಗ್ ಅನುಕೂಲ ಆವು. ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಲು ಉಡಲ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಎಚ್ಚ ಸತ್ತ್ವಶಾಲಿಯಾಯಿನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬರ್ಪಿನೆಟ್ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲಸೊದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಗಮನ ಕೊರೊಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯ ಇನಿ ತುಳು ಸಾಹಿತಿನಕುಲೆಗ್ ಉಂಡು.

ಗ್ರಂಥ ಋಣೊ

01 ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ.ಹರಿದಾಸ ಭಟ್, 1980, ತುಳುವ (ಸಂ.4) ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ – 576 102.

02 ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ.ಹರಿದಾಸ ಭಟ್, 1981, ತುಳುವ (ಸಂ.4) ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ – 576 102.

03 ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ.ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟ, 1982, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ – 576 102.

04 ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ.ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟ, 1983, ತುಳ್‌ಟ್ ಬುಲೆ, ನಿಲೆ, ಬಿಲೆ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ತುಳುಕೂಟ, ಬೆಂಗಳೂರು.

05 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, 1980, ತುಳುತ ಪೊರ್ಲು, ಕನ್ನಡ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು.

06 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, (ಅನು) 1984, ಮದಪಂದಿ ನೆಂಪು (ನಿರಂಜನ) ಸ್ಪಂದನ ಪ್ರಕಾಶನ, 515, 7ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, 5ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 041.

07 ತುಕಾರಾಮ ಪೂಜಾರಿ (ಸಂ) 1997, ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ತುಳು ಬದುಕು, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಬಂಟ್ವಾಳ – 574 211.

08 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (ಅನು) 1983 ತುಳು ಚೋಮನ ದುಡಿ, ತೆಕ್ಕುಂಜ ಅಭಿಮಾನಿ ಬಳಗ, ಹೈದರಾಬಾದ್.

09 ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (ಸಂ) 1990 ತುಳುವಾಲ, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿ ಸಮಿತಿ, ಮಣಿಪಾಲ – 576 119.

10 ಬಿ ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಕಿಶೋರ (ಅನು) 1981 ಯಯಾತಿ (ಮೂಲ: ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ್) ಕರಾವಳಿ, ಮಂಗಳೂರು

11 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (ಅನು) 1986 ತುಳು ಕಾಬೂಲಿವಾಲ (ಮೂಲ:ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್) ಕೆದಂಬಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪಾಣಾಜೆ – 574 249

12 ಭಾ.ಭಾ. ಮಜಿಬೈಲು (ಅನು) 2006, ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು, ಶುಭೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

13 ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ (ಅನು) 1992 ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ, ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ, 502, ವಿಜಯಾ ವಿಕ್ರಮ, ಬಾಗ್ಲಿವಾಡ, ಲಿಂಕಿಂಗ್ ರೋಡ್, ದಹಿಸರ್ (ಪೂರ್ವ) ಮುಂಬೈ – 400 068.

14 ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, 1995 ಬಾಯಾರ್ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗೊವತೆರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.

15 ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್, 1998 ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರು, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.
16 ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್, 1995, ಬಡಕ್ಕೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ರಯ್ಯರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.
17 ಡಾ.ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್, 1997 ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.
18 ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್, ಕನತ್ತ ಪೊಣ್ಣು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕುಡುಪು, ಮಂಗಳೂರು–574 508.
19 ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ, 1994 ತುಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ, ತುಳುವೆರೆಂಕುಳು, ಕುಡಲ, ಮಂಗಳೂರು.
20 ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ, 1996 ಭರತನ ಮೋಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಯೆದಾ ಸೂರ್ಪನಖಿ, ಶ್ರೀದೇವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಾರುತಿನಗರ, ಅಗ್ರಹಾರ ರೋಡ್, ಪೋಸ್ಟ್ ಪರ್ಕಳ.
21 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (ಅನು) 1986 ಸೂದ್ರೆ ಏಕಲವ್ಯೆ, ಭಾರದ್ವಾಜ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕದಿರೆ, ಮಂಗಳೂರು.
22 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (ಅನು) 1988 ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ (ಮೂಲ: ನಂದಳಿಕೆ ಮುದ್ದಣ್ಣ) ಕೆದಂಬಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪಾಣಾಜೆ – 574 259.
23 ಎನ್.ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ, 1981 ಶ್ರೀಮದ್‌ಭಗವದ್ಗೀತದ ಸಾರೊ ಗೀತೊದ ತಿರ್ಲ್, ವಿಶ್ವ ಹಿಂದೂ ಪರಿಷದ್, ಸ್ಥಾನೀಯ ಸಮಿತಿ, ಕೆಲಿಂಜ.
24 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, 1982 ಅಜ್ಜಬಿರು, ಬಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಸಂಘ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ– 574 214.
25 ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, 1989 ಕುಜಿಲಿ ಪೂಜೆ, ವಾರಾಹಿ ಕೃಷಿ ಫಾರ್ಮ್, ಪೋಸ್ಟ್ ಪಾಣಾಜೆ.
26 ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ, 1997, ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.
27 ಎಚ್.ಕೆ.ಕರ್ಕೇರಾ (ಅನು) 1998, ಪುರುಷೆ (ಮೂಲ ಜಯವಂತ ದಲ್ವಿ) ಹೇಮಾಂಶು ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು – 575 006.
28 ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರು, 1968 ತುಳು ಆಧಾರಿತ ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣ ವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀವರ ಕಾಳಗೊ, ಜಟ್ಟಿ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ಮಾನ್ಯ, ಬೇಳ ಗ್ರಾಮ, ಕಾಸರಗೋಡು.
29 ಡಾ। ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್, 2004, ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊ (ಮೂಲ: ಪುಳಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥ) ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.
30 ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್, 2000 ಕರ್ಮ (ಮೂಲ: ವಿಶು ಕುಮಾರ್) ಶ್ರೀ ಬಿ.ದಾಮೋದರ, ನಿಸರ್ಗ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತುಳುಕೂಟ, ಕುಡ್ಲ.
31 ಎಚ್.ಕೆ. ಕರ್ಕೇರಾ ಜಿ, 1998, ಕಾಲಚಕ್ರ (ಮೂಲ: ಜಯವಂತ ದಲ್ವಿ) ಪ್ರೇರಣ

ಪ್ರಕಾಶನ, ಮುಂಬೈ–83.
32 ಡಿ.ವೇದಾವತಿ, 1999 ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ, ಸಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಅಗೊಳಿ ಮಂಜಣ ಜಾನಪದ ಕೇಂದ್ರ, ಪಾವಂಜೆ, ಹಳೆಯಂಗಡಿ – 574 146.
33 ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ, 2004 ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ, ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮುಲ್ಕಿ.
34 ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, 1985, 'ಕಾಲೆವಾಲ ಮೋಕೆದ ಬೀರೆ ಲೆಮಿಂಕಾಯೆ' ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ – 576 102.
35 ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ, ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ದೆಹಲಿ.
36 ಶಿವಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ, 2005 'ಅಡ್ಡಬೂರೊಂಡೆ' (ಮೂಲ:ಬಿ.ಎ.ಸನದಿ) ಮನುಕುಲ ಪ್ರಕಾಶನ, 17 ಉಪಕರ್ಮ ಲಿಬರ್ಟಿ ಗಾರ್ಡನ್, ರೋಡ್ ನಂ.1, ಮಲಾಡ್(ಪಶ್ಚಿಮ) ಮುಂಬೈ – 400 064.
37 ಪಾರ್ವತಿ ಜಿ ಐತಾಳ್, 2004, ಬಿನ್ನೆ, ಸುವರ್ಣಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಗರ, ಕೊಟ್ಟಾರ, ಮಂಗಳೂರು–6.
38 ಡಿ.ಸುವಾಸಿನಿ ಹೆಗ್ಡೆ, 1998, ದೇಸಾಂತ್ರೊಡು, ಹೇಮಾಂಶು ಪ್ರಕಾಶನ, ದೃಶ್ಯ, ದೇರೆಬೈಲು, ಮಂಗಳೂರು–6.
39 ಅ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ, 1988 ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಕಗ್ಗ (ಮೂಲ: ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಯ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ, ಮಣಿಪಾಲ.
40 ಶ್ರೀ ಎಸ್.ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ, 2006, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶೋಭಾನೆ. ವಲ್ಲರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ದೇವತಾ, ವಳಕಾಡು, ಉಡುಪಿ–1.
41 ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿ, 2005 ರಂಗನೊ ಮಲೆ ಮಂಗನೊ (ತುಳು ಮೂಲ: ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್) ಲೋಹಿಯಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಳ್ಳಾರಿ.
42 ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ.ಚಂದ್ರಯ್ಯ, 2004 ಸುರಗಿಯ ಹೂ (ಮೂಲ: ತುಳು ಜಯಂತಿ ಎಸ್ ಬಂಗೇರ) ಸುಜಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕೊಡಂಗಲ್ಲು ಪೋಸ್ಟ್, ಮೂಡಬಿದ್ರಿ.
43 ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ, 1999 ಪುರಂದರದಾಸೆರೆ ಪದೊಕುಲು, ಪಿಂಗಾರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಉಡುಪಿ
44 ಶಾರದಾ ಆರ್ ರಾವ್, 2001, ಋಣ ಕಡ್ತೆರಾವಾ (ತುಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ) ಮೂಲ: ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿ) ಸಂದೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಉಡುಪಿ.
45 ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ, 1995, ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು (ಸುಲಭಾ ಪಾಟೋಳೇ – ಅಶೋಕ್ ಪಾಟೋಳೇ), ರಂಗಧ್ವನಿ, ಮುಂಬಯಿ.
46 ಎಂ.ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, 2005, ಯುಗಾಂತರದಲ್ಲಿ, ಹೇಮಾಂಶು ಪ್ರಕಾಶನ, ದೃಶ್ಯ, ದೇರೆಬೈಲು, ಮಂಗಳೂರು – 6.
47 ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ, 1999, ಯಾರಿಗೆ ಯಾರುಂಟು, ಹೇಮಾಂಶು ಪ್ರಕಾಶನ, ದೃಶ್ಯ, ದೇರೆಬೈಲು, ಮಂಗಳೂರು – 6.

ಪ್ರಪಂಚೊದ ಭೂಪಟೊದ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಗುರ್ತ ಮಲ್ತಿನ ಭಾರತೊದ ಪದಿನಾಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಏಳನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆತ್'ಂಡ್'ಂದ್ ಲೇಖಕೆರ್ ಆಧಾರ ಕೊರ್ದು ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ, ನಮಡ ಇಪ್ಪಿ ಅಭಿಮಾನ ಕೊರತೆಡ್ ನಂಕ್ ನಮ ಮಣೆ ಪಾಡೊನಿಯೆರೆ ಮದತ್ತ್'ದ. ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಡ್ ಐನ್ ಬಾಸೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಉಂತುನ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್, ಸ್ವಂತ ಅಂಚನೆ ಅನುವಾದದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕಡಮೆ.

ಒಂಜಿ ತಾದಿಡ್ ತೂಂಡ ಪಿರಾಕ್'ಡ್ ಎಡ್ಡೆ – ಎಡ್ಡೆ ಕೃತಿಕುಲು ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಬತ್ತ್'ದಿತ್ತ್'ಂಡಲಾ, ಅವು ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನ ಬಿಲೆ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಮೂಲೆ ಸೇರ್ದ್'ಂಡ್. ಇನಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಆಂಡಲಾ ಇತ್ತ್'ದ ಜನಮಾನಿ ಅವೆನ್ ಓದ್'ದ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಬಿಲೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊರಡ್'ಂದ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಹಾರೈಕೆ.

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ